12 పేజీలు అర్ధణా.

ప్రతి గ్రామం పత్రికల్తో నిండాలె. పతిఒక్కరు చదువు కోవాలె, ఆనాడు—

జమీన్ రైతు



లోకానికి అన్నంపెట్టేది నేను-

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను-

—రైతు.

సంవత్సరం చందా రు 3 — పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 9 | శుక్రవారము - 18—2—38. - నెల్లూరు | సంచిక 7

★ యు. పి., బీహారులో కాంగ్రెసు మంత్రుల రాజీనామాలు ★

రాజకీయ ఖైదీలవిడుదల వైస్రాయినిరాకరించుట

—x—

గాంధిజీ సలహామీదనే రాజీనామాలు యివ్వబడుట.

“రాజప్రతినిధి చర్యవన్ను నిర్భాంతపరచినది. కొద్దిమంది ఖైదీలవిడుదల దేశశాంతికి ఎట్లు ఉపద్రవకరమగునో నే నూహింపజాలకున్నాను. గవర్నరు జనరలుగారు జోక్యముకలుగజేసికొనుట అనుచితము, అప్రశస్తము. గవర్నరుజనరలు ఉత్తర్వును ఉపసంహరించుకొని ప్రతిష్టంభన తొలగించుట వాంఛనీయము.”

—గాంధీ మహాత్ముడు.

“భారతదేశపు శాంతికి భంగమేర్పడకుండుటకై ఖైదీల విడుదలకు గవర్నరుజనరలు అంగీకరించలేరు. మంత్రులసలహాలు భారతదేశపు శాంతికి అపాయకరమని గవర్నరుజనరల్ అభిప్రాయము. ఇండియామంత్రిగారి అభిప్రాయముకూడ యిదియే. విడుదలచేసినవెంటనే దుష్ఫలితములు పొడచూపకపోవచ్చును. కాని ప్రభుత్వ సౌష్టవమునకును, ప్రతిష్టకును తప్పక లోటుయేర్పడును.”

—ఇండియా సహాయమంత్రి.

వార్ధా కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ సమావేశములో రాజకీయఖైదీల విడుదల సమస్య చర్చకు వచ్చెను. అప్పుడు తీవ్రవాదులకు, మితవాదులకు తీవ్రమైన విభేదములు జనించెను. తీవ్రవాద పక్షమువారు సుభాస్ బోసు, జవహర్లాల్ నెహ్రూగార్లు రాజకీయబందీల విడుదలవిషయమై కాంగ్రెసుచేసిన వాగ్దానములు వెంటనే అమలుజరుపవలెననియు, గవర్నర్లు దౌర్జన్యశాసనములను విడచిపెట్టనిచో ఎదుర్కొనవలెననియు, కాంగ్రెసు మంత్రులు దీనినే ముఖ్యసమస్యగా పెట్టుకొని అవసరమైన రాజీనామా నిచ్చుటకు సిద్ధముగా నుండవలెననియు తెలిపిరి. రాజకీయ ఖైదీలను విడుదలచేయుట ముఖ్యసమస్యయైనను, ఇప్పటికే చాలామంది విడుదలకాబడిరనియు, మిగిలినవారిని కొంతకాలములో విడుదల చేయవచ్చుననియు మరొకపక్షపు అభిప్రాయము. మరొకతెగవారికి కొంచెము కొంచెముగా చేసిన మంచిది గాని, వెంటనే ప్రతిష్టంభన తీసికొనిరాకూడదని అభిప్రాయము. తుదకు యీప్రశ్న పరిష్కారముగాక సేగాంలో గాంధిజీగారితో ఆలోచనసలుపబడెను. గాంధీగారు ఖైదీలనందరిని మంత్రులు విడుదలచేయవలెననీ, ఆత్మగౌరవము, ప్రజావిశ్వాసము మంత్రిపదవులలో వుండికూడ కాపాడుకొనుటకు వీలులేదని తోచినచో ఇప్పటికే రాజీనామా పెట్టివుండవలెననీ చెప్పిరట. గాంధీగారి సలహాను వర్కింగుకమిటీ ఆమోదించి కాంగ్రెసుమంత్రులు సర్వశక్తులు వినియోగించి ఖైదీలవిడుదలకై యత్నించవలెనని ఉత్తర్వులు గావించిరి.

బీహారు ప్రధానమంత్రిగారు ఖైదీల విషయమై గవర్నరు గారితో సంప్రతింపులు అనేక మారులు జరుపగా గవర్నరు సుముఖమైన ప్రత్యుత్తరము యివ్వలేకుండెను. అంతట ప్రధానమంత్రిగారు రాజకీయ ఖైదీల నందరిని విడచి పెట్టవలెనని వుత్తర్వు గావించిరి. గవర్నరుగారు యీ విషయమై గవర్నరు జనరలుగారితో సంప్రతించి ఖైదీలవిడుదలకు అడ్డుతగిలిరి. మంత్రులకు గత్యంతరములేక వెంటనే రాజీనామానిచ్చిరి.

సంయుక్త పరగణాలలోకూడ మంత్రులు రాజకీయఖైదీల విడుదలగురించి వుత్తర్వుచేసిరి. గవర్నరుగారు అడ్డుతగులగా రాజీనామా నిచ్చిరి. ప్రధాని గోవిందవల్లభపంతుగారు రాజీనామా లేఖయందు క్రిందివిధముగ తెల్పిరి.

“కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రణాళికయందు రాజకీయఖైదీల విడుదల ప్రధానాంశముగ పేర్కొనబడియుండెను. నియోజకవర్గములు కాంగ్రెసు కోర్కెను అత్యధికవోట్లచే బలపరచినవి. గత సంవత్సర మార్చి నెలలో ఢిల్లీయందు జరిగిన కన్వెన్షను సభయందు కూడ యీవిధముగనే తీర్మానింపబడెను. ఖైదీలవిడుదల ప్రశ్నపట్ల కాంగ్రెసు వారి విధానము, వాగ్దానములు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి బాగుగ తెలిసియేయున్నది. కాంగ్రెసు మంత్రిపదవుల నంగీకరించినతోడనే కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును, ఎన్నికలవాగ్దానమును అమలు జరుపుటకు కృషిచేయునని గవర్నరుజనరలు గుర్తింపకుండుట ఆశ్చర్యకరం. ఇదంతయు తెలిసియే కాంగ్రెసువారిని మంత్రిపదవులు అంగీకరించమని ప్రభుత్వమువారు ఆహ్వానించిరి. ఈ ఉద్యోగమునందుండి కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగించుటకు స్వేచ్ఛయుండునని అభయమొసంగబడెను. దీర్ఘముగ శాంతముగ ఆలోచించి, కాంగ్రెసు విధానము అమలుజరుపుటకు మేము ప్రయత్నింపగా గవర్నరుజనరలు ఇండియాచట్టము 126 సెక్షను ప్రకారం మంత్రుల కడ్డుతగులుట వింతగనున్నది.

రాష్ట్రములందు లా ఆర్డరుల కాపాడు బాధ్యత మంత్రులది. మంత్రులు బాగుగా ఆలోచించి చేయదలచినపనికి బయటి అధికారులు కారణములు తెలుపకుండ అడ్డుతగిలి నిరంకుశముగ త్రోసివేయుచుండినచో ఏ మంత్రివర్గమును సంతృప్తికరముగ పనిచేయజాలదు. ....రాష్ట్రపు సామాన్య పరిపాలన వ్యవహారములందు గవర్నరుజనరలు అడ్డుతగులుట రాజ్యాంగమునకు చాల ప్రమాదకరమైనది. దేశములో శాంతిభద్రతల రక్షణకు బదులుగ యీ రాష్ట్రమునందేగాక ఇతర రాష్ట్రములందుకూడ శాంతికి భంగము కలిగించును.

మంత్రులు వెంటనే ఖైదీలనందరిని విడుదల చేయవలెనని గవర్నరుగారికి సలహానొసంగిరి. ఇందువల్ల ప్రమాదమును, విప్లవోద్యమమునకు ప్రోత్సాహమగుననియు, చట్టబద్ధమగు ప్రజలఆస్తి, ప్రాణముల రక్షణబాధ్యత ప్రభుత్వంపై గలదనియు గవర్నరుగారు మంత్రులకు తెలియజేసెను. సలహా మార్చుకొన వీలులేదంటుచే మంత్రులు రాజీనామా నొసంగిరి.

15 తేదిన ఈరాజీనామాలు వారిపురమునకు చేరగనే ప్రజలలో అపూర్వమగు సంచలనము కలిగినది.

ఈ రాజీనామాలు గాంధిజీ సలహాప్రకారమే జరిగినవి.

సుభాసు చంద్రబోసుగారిని రాజీనామా గురించి అభిప్రాయమడుగగా ఇపుడేమియు చెప్పుటకు వీలులేదనియు, ఇతర కాంగ్రెసురాష్ట్ర మంత్రులతో సంప్రతించినచేతప్ప వర్కింగుకమిటీ యేనిర్ణయమును చేయజాలదనియు, కాంగ్రెసు సోషలిస్టులు యీ ప్రతిష్టంభన ఇతర రాష్ట్రములలోకూడ తీసికొని రావలయునని తలంచుచున్నారనియు తెలిపిరి.

వెంటనే కాంగ్రెసు ప్రధానమంత్రులందరును బయలుదేరి రావలెనని తంతి పంపబడెను.

రాజగోపాలాచారిగారికి ఆరోగ్యము సరిగా లేనప్పటికిని వెంటనే బయలుదేరి రావలెననిరి.

సరిహద్దు రాష్ట్రప్రధాని ఖాన్‌సాహెబు గారు ఇపుడువచ్చుటకు వీలులేకపోయినను రావలెనని తంతెనంపిరి.

కాంగ్రెసు మంత్రులందరును రాజీనామా చేసినందులకు వర్కింగుకమిటీ సభ్యులు ఇతరనాయకులు సంతోషమును తెలుపుచున్నారు. వెంటనే మంత్రులింతధైర్యముగ ప్రవర్తించినందులకు అభివందనములు తెలిపిరి. ఈ రాజీనామాలు ప్రభుత్వము కాంగ్రెసునకు గావించిన సవాలుగా తలంచి అన్నిరాష్ట్రాల్లో ప్రతిష్టంభనము చేయునట్లు తీర్మానించెదరని ఊహింపబడుచున్నది.

జవహర్లాల్ నెహ్రూ, సుభాసు చంద్రబోసు, పటేలు, భూలాభాయి దేశాయిగార్లు గాంధీగారితో చాలసేపు సంప్రదింపులు చేసిరి. గాంధిగారు రాజీనామాల గురించి ఆనందము తెలిపిరి. అన్నిరాష్ట్రముల మంత్రులతోను వర్కింగుకమిటీ ఆలోచించి యీప్రశ్న పరిష్కరించునని తెలియుచున్నది.

వర్కింగుకమిటీ రాజీనామా యియ్యమన్నచో తాము రాజీనామాయిచ్చుటకు సిద్ధముగనున్నామని సరిహద్దురాష్ట్ర మంత్రి తెలిపెను.

మహాత్ముని అభిప్రాయం.

బీహారుమంత్రులు గావించిన సూచనల విషయమున గవర్నరుజనరలుగారు జోక్య[illegible] జేసుకొనుట అనుచితముగను, అప్రశస్త[illegible] ఇండియాచట్టము 126 (5) సెక్షను [illegible] మరల మరల చదివితిని. భారతదేశమునందెచ్చట[illegible]నైనను మంత్రులచర్యలవల్ల శాంతికి ఉపద్రవకరమగు పరిస్థితులేర్పడినపుడు జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు ఆ సెక్షను రాజప్రతినిధికి అధికారమొసంగుచున్నది. దేశమునకు క్షేమము కలుగ చేయుచున్నామను తప్పు అభిప్రాయముతో దౌర్జన్యముతో కూడిననేరములు జరిపిన కొద్దిమంది ఖైదీలను విడుదలచేయుటవల్ల దేశపుశాంతికి ఉపద్రవకరమగు పరిస్థితులెట్లు ఏర్పడునో నేనూహింపజాలను.

ఖైదీలు విడుదల చేయబడినయెడల శాంతికి భంగము కల్గునని తలచినచో గవర్నరు - జనరలు గారు జోక్యము ఉచితముగ నుండెడిది. బీహారు రాష్ట్రమునందలి ఆ ఖైదీలు [illegible] కల విశ్వాసమును [illegible]

మిగిలినది 7 వ పేజీలో చూడుడు.

ఇచ్చిన శిస్తులకై జమీందారు క్రమమైన రసీదు నివ్వాలి.

—X—

అనేక ఎస్టేట్లలోను, ముఖ్యంగా మెళాపాలలోను కౌలు అనాదిగా వస్తూవుంది కాబట్టి క్రమమైన రసీదు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదని కాబోలు కొందరు కలెక్టర్లు కూడా కేవలం కాగితాలమీద మాత్రం రసీదులు వ్రాసి ఇస్తూవున్నారు. ఈ ఆచారం వల్ల ఎన్నో అన్యాయాలు, మోసాలు జరుగుతూవున్నాయి. ఈ ఆచారం వల్ల కొందరు జమీందార్లు ఎన్నో అన్యాయాలు చేస్తూవున్నారు. ఈ ఆచారం వల్ల కొందరు రైతులు ఎన్నో అన్యాయాలు చేస్తూవున్నారు. ఈ ఆచారం వల్ల కొందరు రైతులు ఎన్నో అన్యాయాలకు గురి అవుతూవున్నారు. ఈ ఆచారం వల్ల కొందరు రైతులు ఎన్నో అన్యాయాలు అనుభవిస్తూవున్నారు. ఈ ఆచారం వల్ల కొందరు రైతులు ఎన్నో అన్యాయాలు అనుభవిస్తూ వుంట

సత్తెనపల్లి తాలూకాలో
ఆటవీ యిబ్బందులు.

మాదల వీరభద్రరావుగారు.

ఈతాలూకాలో మొత్తం సాగు 201167 ఎకరాలు. అడవి 80862 ఎకరాలు. అందులో పంచాయితీ ఫారెస్టు క్రింద 20844 ఎకరాలున్నవి. రిజర్వుక్రింద 59518 ఎకరాలున్నవి.

ఈఫారెస్టు ప్రాంతాల రైతులు పడుచున్న బాధలు వ్రాయశక్యంగాదు. కోర్టులోకూడ మితి మీరిపోతున్న అధికారుల దౌర్జన్యం; అంతకంత మించిపోతున్న ఫారెస్టుగార్డుల, వాచర్ల లంచగొండితనం; దినదినాభివృద్ధి పొందుచున్న ఫారెస్టు ఆఫీసర్లనిర్లక్ష్యం; న్యాయాన్యాయాలు విచారించకుండా వేసే మేజస్ట్రేట్లు జరిమానాలు, శిక్షలు పేదరైతులను నానాటికి పీల్చి పిప్పి చేస్తున్నవి. ప్రజలు అధికారులవల్ల గలిగే అన్యాయాలకు, జరిమానాలను, శిక్షలకూడా చెప్పుకోలేని అమాయకస్థితిలోనున్నారు. ఇతర ప్రాంతాల రైతులవలె భూమిశిస్తు, యిబ్బందులవల్లగాక కూపుల విధానంవల్ల విపరీతంగానున్న అడవి పుల్లరివల్ల ఆఫీసర్ల లంచాలవల్ల మీదా, దిక్కు తెలియక కృశించుచున్నారు.

ఫారెస్టు ప్రాంతాల ప్రచారంచేసి, వారి బాధలు స్వయంగా చూచి అనుభవపూర్వకంగా యీవివరాలు వ్రాయసమకట్టాను.

కూపులు

ప్రజలు కూపులపద్ధతివల్ల బాధపడుచున్నారు. కూపులంటే అడవులమధ్య ప్రత్యేకించబడి అపుదలచేయబడిన కొంత భూప్రదేశము. 50, 45 ఎకరాలలోట్లుగా 10, 12 కలిపి ఒకచోట యేర్పరుస్తారు. ఈకూపులు ఎచ్చట యేర్పాటుచేయవలయునని జిల్లాఫారెస్టు ఆఫీసరు క్రిందిఆఫీసర్లకు వ్రాస్తారు. ఆక్రింది ఆఫీసర్లు పశువులు వచ్చిపోవురహదారికి ప్రక్కనగాని గ్రామాలకు సమీపమునగాని పశువులకు నీటివసతులున్న ప్రదేశములందుగాని ఎచ్చట పశువులు సులభముగా కూపులలో పడుటకు వీలుండునో అచ్చట యేర్పాటు చేయవలయునని వ్రాయుదురు. అపైని ఆప్రదేశంలోనున్న కర్రను వేలంవేసి అమ్మి, ఇదుపరి 10 సంవత్సరముల వరకు పశువులు ఆప్రాంతాల కనుపించిన కేసు పెట్టుదురు.

పైకూపులలో చందనం (శ్రీగంధము) చెట్లు, టేకు, వేపచెట్లు వేసి అడవిని అభివృద్ధి పరుస్తామని చెప్పుతారు. కాని ఆలాట్లలో ఏరెండో, మూడో అక్కడక్కడ కొన్ని పైనిచెట్లుంటవి. ఈ కూపులచుట్టూ దట్టమైన కంపగాని, ముండ్లతీగలుగాని వుండవు. రైతులు గొడ్లపుల్లరికట్టి ఫారెస్టులోకి పశువులనుతోలుతారు. కూపులచుట్టూ అపుదలచేయు కంపలేకపోవటంవల్ల పచ్చిగడ్డి కూపులలో ఎక్కువగా వుండటంవల్ల పశువులు మేస్తూవచ్చి ఆలాట్లను సమీపించుతవి. ఇలాంటి స్థితి పశువులకాపరి ఏమాత్రం ఏమరిపాటునవున్నా జరుగుతుంది. నోరులేని పశువులు కూపులలో ప్రవేశించడమే తరువాయి బందిలిదొడ్లో పెడ్తారు. దొడ్డిపుల్లరి రు 0-6-0 లు వసూలుచేస్తారు. "నా పశువులు కూపులలో పడలేదు" రైతులేదని ఒప్పుదల స్టేటుమెంటు వ్రాయించుకొని జిల్లాఫారెస్టు ఆఫీసరువద్ద కేసుపెడ్తారు. న్యాయాన్యాయాలు, నిజపరిస్థితులు విచారించక నిర్ణయించినరీతి జరిమానాలు విధిస్తారు. ఇచ్చినగడువులోగా జరిమానాలు ... చెల్లించకపోయిన్నో, ఆరైతుకుంటున్న ... రు. ఆస్తిజప్తుచేసే కలవారు. కొన్ని

సమయాలలో వేలం, శిక్ష రెండూతప్పవు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో కూపులపద్ధతివల్ల ఫారెస్టు రైతులు మళమళ మాడి భరించరాని బాధలనుభవిస్తున్నారు.

కాన రైతుల దోపిడిచేయుచున్న కూపులను సాగుబడిచేయు భూములకు 2 మైళ్ళలోపుల వుండకుండనట్లు చేయాలి.

పుల్లరి విధానం.

1910 సంవత్సరమువరకు అడవిపుల్లరి ఆవుకు 0-4-0 గేదెకు రు 0-8-0 వుండేది. తదుపరి పుల్లరి రేటు ఆవుకు రు 0-8-0 యున్నా, గేదెకు రు 1-0-0 యున్నా విధించారు.

1926 సంవత్సరంవరకు పుల్లరిలైసెన్సు గుమాస్తాలవల్ల కట్టుకొనబడుచుండేది. ఈ లైసెన్సు గుమాస్తా ప్రతి గ్రామానికి వచ్చి 1, 2 రోజులుండి టమటమా వేయించి, పుల్లరి వసూలుచేసుకొని పరిమిట్లుయిచ్చి, మరియొక గ్రామానికి వెళ్ళుచుండేవాడు. 1927 సంవత్సర ప్రారంభమునుండియూ లైసెన్సు గుమాస్తాపోస్టును తీసివేసి ఆపుల్లరి వసూలుచేసే సెక్షన్ ఆఫీసరు (Section Officer) గారు డిపార్టుమెంటు ఆఫీసరుకు అప్పచెప్పారు. ఈసెక్షను ఆఫీసరు తన హెడ్ క్వార్టర్సు నుండి 2 నెలలకొకపర్యాయము గ్రామాదులకు వచ్చి గ్రామాల్లో కొద్దిసేపైన నిల్వనుండక యితర ప్రదేశాలకు వెళ్ళుతుంటాడు. ఆయన వచ్చినది, వెళ్లినదీకూడా ప్రజలకు తెలియకుండానేవుడు. ఒకవేళ తెలిసినా డబ్బు పరుగునివ్వకొనుటకు యీసెక్షను ఆఫీసరు ఓపిపట్టక తిరితిర గ్రామాలకు వెళ్లుతుంటాడు. ఈయన గ్రామందాటగానే ఫారెస్టుగార్డులు, వాచర్లు, పశువులను పరిమిట్లు పొందని (దొడ్డి) లోతోలి (D. F. O) జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరువద్ద కేసుపెడ్తారు. ఆయన పశువుకు 2-0-0 మొదలు 15-0-0 ల వరకుకూడా జరిమానాలు చేయుచుండును. నెల రోజుల వాయిదాలోపుల పౌండుఫీజు చెల్లించనట్లయిన ఆకేసు సబ్ మేజస్ట్రేటు ఆఫీసుకు పంపుదురు. మేజస్ట్రేటు పౌండుగాక, మరికొంత జరిమానా యును వడ్డిస్తారు.

కాన పుల్లరి వసూలుచేయుట (Section Officer) సెక్షనుఆఫీసరునుండి తొలగించి పంచాయితీకి అప్పచెప్పాలి.

బొంబాయి రాష్ట్రములోవలె అడవిపుల్లరిని పూర్తిగా తీసివేయాలి.

పౌండుఫీజు.

పౌండుఫీజు 1934 సంవత్సరమువరకు ఆవుకు రు 0-4-0 ఆవుదూడకు 0-2-0 గేదెకు 0-8-0 గేదెదూడకు 0-2-0 రేటువుండేది. కాని 1935 నుండి పౌండుఫీజు పెంచి ఆవుకు 0-6-0 ఆవుదూడకు 0-8-0 గేదెకు 0-12-0 గేదెదూడకు 0-8-0 వసూలు చేస్తున్నారు. 2 సంవత్సరాలలోపు దూడకుకూడ 0-12-0 పన్ను వేస్తున్నారు. ఇలాగు పౌండురేటును పెంచుటవల్ల రైతులు, కూలీలు పడుచున్న బాధలు చెప్పలేని మిక్కుటములు.

కాన వెనుకటిరేటు ప్రకారం పౌండుఫీజు వసూలుచేయాలి.

—సశేషము.

అర్ధవీడు రాచర్ల ఫిర్కాల
ఫారెస్టు కష్టాలు.

చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డిగారు.

ఈరెండు ఫిర్కాలు పూర్తిగా కొండలమధ్య వున్నవి. అడవులు దగ్గరగాలేని గ్రామము లేదు. అడవులు దగ్గరనున్న పశువులభివృద్ధికొంత రైతు బాగుపడుట కవకాశాలున్నవి కాని, నేటి రైతు అడవులదగ్గరగా యున్నందున లాభంపొందకపోగా పైగా వర్ణింపరానిగాని పెక్కు ఇక్కట్లకు లోనగుచున్నారు.

ఇంత ఆందోళనజరిపినా యేమిలాభం మరు పుకుల లేదు. మనవాండ్ల చేతులలో లేకదావున్న స్వల్ప అధికారమైనా వుండేది అని ఆశపడ్డారు. రైతులంతా నిజంగా, అధికారం మనవాండ్లదే కాని కారణమేమొ పనులు చాల మందముగా జరుగుచున్నవి. ఆ జరిపేవాటిలోకూడా యేదియుండు యేదివెనుక యను విచక్షణలేకపోవటం విచారకరము. మన దురదృష్టముకూడా కష్టాలెంత తీవ్రంగా దుర్భరంగాలేనిచో యింత ఆందోళన జరుగుచున్నదని మంత్రులు కించిత్ అయినా ఆలోచించటంలేదు. కాకపోతే ఆలోచిస్తూవున్నారంటారు. ఒకవైపు చలిగిపోతుంటే ఆలోచిస్తూన్నామనటం ప్రజాబాధ్యతగల పెద్దనాయకులకు సూచకములు గావని నా నమ్మకం.

సత్యాగ్రహము.

ఇకనైనా సదుపాయాలు కలుగకపోతే యిక రైతుకు మార్గముగుపడదు కేవలమైనాసరే కాని ఇక ఈకష్టాలను భరించలేము. అదియునుగాక బాధ్యతగల ప్రభుత్వముక్రింద దారిద్ర్య మనుభవించటం, అంతే దానిని తొలగించుటకు మార్గాలు అధికారాలున్నకూడా ఆత్మగౌరవము ప్రాణానికంటే ప్రధానమని యెంచుకొను రైతులకు సహింపలేని పని. సత్యాగ్రహం చేయుటకు యిప్పటికే చాలమంది సంకల్పించుకొన్నారు. యింకా కాను న్నారు. దీనిని కార్యక్రమంగా పెట్టుకొని పని చేయవలసిన పరిస్థితి యేర్పడగలవు.

మాడపాకులు

మాడపాకులు యిస్తర్లకుపకరిస్తవి. అడవి గ్రామాలకుదగ్గర సదరు ఆకులు, అడవిలో 15 మైళ్ళదూరం వెళ్లినగాని దొరకవు. ఆ చెట్లదగ్గరకు దారులుండవు గడ్డి దట్టంగా గజమెత్తుండును. దానిలో పాములుకూడా యుండును. పులులు యెలుగుబంట్లు మొదలగు అడవిజంతువులు ఆగడ్డిలో పిల్లలు పెట్టుకొనియుండును. దురదృష్టవశాత్తు వెళ్లినప్పుడుగాని, తిరిగి వచ్చేటప్పుడుగాని క్రూరమృగాల కెదురైతే వానిబిడ్డలనోట్లో పట్టి పడినట్లే. ఆపనికి పోవాలంటే ప్రాణాలమీదైతం త్యజించాలి. అంటే ... ప్రాణహానికైనా తయారు కావలెనన్నమాట ఒక మనిషి అడవిలోనికెళ్లి ఆకులుకోసుకొని రావాలంటే 20 గంటలు పట్టును. సగము రాత్రివేళ బయలుదేరితే తిరిగి రాత్రి 10,12 గంటలకు యిల్లు చేరుకుంటారు. వెళ్లలేనప్పుడు కొనటడివేళలో యింటిముద్ద నుండాలసిందే. ఆకులు తెచ్చిన మరుసటి రోజుకూడా యేమీకపోలేరు. ... ప్రయాణం ... 3 రోజులు పట్టుతుంది. మనిషి మూడ్ ఆకులు 0-10-0 అణాలకు కొంటారు. ... ఆకులు సంవత్సరమంతా దొరకవు. సాలుకు 3,4 మాసాలు మాత్రం దొరకగలవు. ఈరీతిగా యిద్దరు మనుష్యులు 20 వందల యిస్తర్లుంచేసి 21 కట్టలవుతాయి. మనిషి వారికి 8,4 మాసాలు ఆకు తెచ్చుకొన్నందులకు రహదారి ఫీజు రు 1-8-0 యివ్వాలి. ఒకమనిషి మోసే ఆకులు 7, 8 వందల యిస్తర్లకు సరిపోవును. ఆకులను కట్టు కూలి 100 కి అర్ధణా. కట్టకానికి వుపయోగించే బొచ్చు యీనెలు ఒకసేరు (20 తు) 0-1-0 పెట్టికొనాలి. ఒకసేరు యీనెలు 10 వందల ఆకులకు సరిపోవును. ఈవిధంగా కుట్టినఆకులన్నియూ కట్టివాటిని యెండబెట్టి 80 ఆకుల వంతున కట్టలు కట్టుతారు. అటువంటి 20 కట్టలు ఒక పెద్ద కట్టగా కట్టుతారు. అటువంటి పెద్దవి 21 కట్టలు ఒక బండి వరవు. ఆ బండి ఆకులను 30, 40 మైళ్ళదూరం తీసుకవెళ్లి అమ్ముతారు. 20 కట్టలుగల కట్ట 2-10-0 వంతున అమ్ముకుంటారు. యీబండికి రహదారి ఫీజు 3-0-0 లు, బండికాడుగకు 8-0-0 ఈరీతిని కష్టపడ్డా లాభంమాత్రం సున్న.

ఖర్చులు.

ఇద్దరు మనుష్యులకు తెచ్చినందుకు రహదారికి కూలి	రు 3-0-0
ఆకులు తెచ్చినందులకు కూలి	,, 27-0-0
యిస్తర్లుగా కుట్టినందులకుకూలి	,, 10-0-0
ఈనెపుల్లల ఖరీదు ...	,, 3-0-0
బండి రహదారి ...	,, 4-0-0
బండి కాడుగ ...	,, 8-0-0
	55-0-0

ఆకుల ఖరీదు.

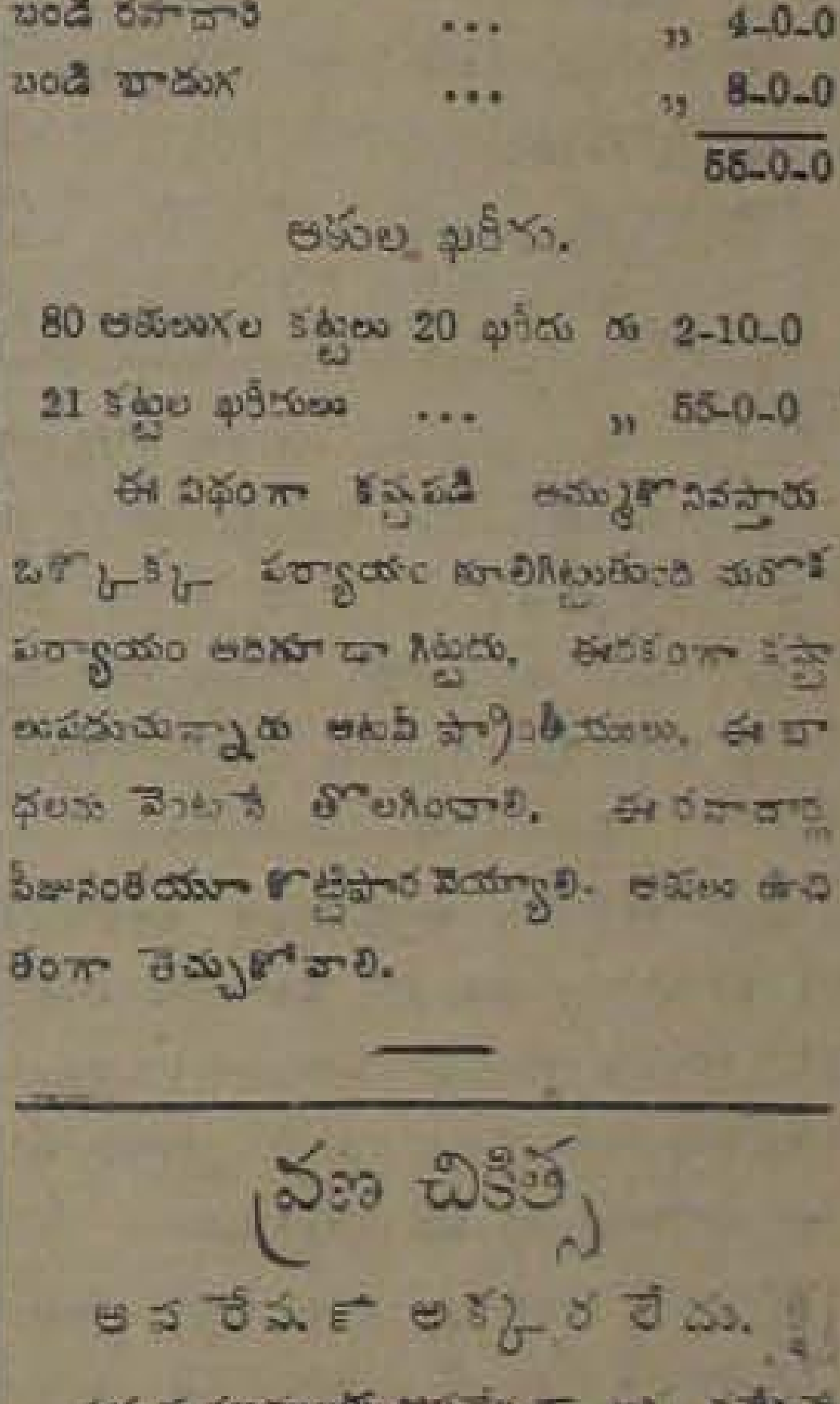
80 ఆకులుగల కట్టలు 20 ఖరీదు	రు 2-10-0
21 కట్టల ఖరీదులు ...	,, 55-0-0

ఈ విధంగా కష్టపడి అమ్ముకొనవస్తారు. ఒక్కొక్క పర్యాయం కూలిగిట్టుతుంది మరొకపర్యాయం అదికూడా గిట్టదు. ఈరకంగా కష్టపడుచున్నారు అటవీ ప్రాంతీయులు. ఈ బాధలను వెంటనే తొలగించాలి. ఈ రహదారి ఫీజునంతయూ కొట్టివేయ్యాలి. ఆకులు ఉచితంగా తెచ్చుకోవాలి.

వ్రణ చికిత్స

ఆపరేషన్ అక్కరలేదు.

సమస్త వ్రణములకు ఆపరేషన్ అక్కరలేకనే చికిత్స చేయబడును. సమస్త నేత్రవ్యాధులకు కాటుకలు చేయబడును. వివరములకు డి ... నందం కేశవులు, ...



ప్రతి వస్తువుమీదను మా ట్రేడుమార్కు "V. T."

ఉదయగిరి తాలూకాలో

రిజర్వుల యిబ్బందులు.

—x—

అటవీశాఖా మంత్రిగారికి ప్రజలు నివేదించుట.

అడవుల శాఖామంత్రి గౌ॥ మునుస్వామిపిళ్లె గారును, స్థానికసంస్థల మంత్రి గౌ॥ గోపాలరెడ్డి గారును ఫారెస్టు కన్సర్వేటరు గారును కలిసిన ఉద్యోగులును 9 తేది ఉదయం 9 గంటలకు దుత్తలూరు మహాసభకు బంగాళాయందు సమావేశమైరి.

అప్పుడు ఉదయగిరి తాలూకా వాసుల తరఫున రిజర్వుల యిబ్బందిని గురించి అగస్త్యరాజు సుబ్బరాయుడుగారు ఒక దీర్ఘమైన విజ్ఞప్తిపత్రమును చదివి గౌ॥ మునుస్వామిపిళ్లెగారికి సమర్పించిరి. దానిలో ముఖ్యాంశము లిట్టుగలవు

ఈ తాలూకా అన్నిపరిస్థితులలో చాలా వెనుకబడియున్నది. ఇచ్చటి ప్రజలకు దాలాభాగము పశుపాలనయే జీవనాధారము. 1898 సంవత్సరమునకు పూర్వము కొంచెము గ్రామస్తులకు రివిన్యూ ఉద్యోగులు స్వల్ప మొత్తమునకు యిజారాకు యిస్తూవుండిరి. పశువుల సంఖ్య మితపరచడము, [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

1983-88 సంవత్సరములో కంచపట్టం క్రింద యున్న రిజర్వులకు (ఉదయగిరి దుగ్గరం మొదలకు) సంబంధించిన గ్రామస్తులు తమయిబ్బందులనుగురించి రివిన్యూబోర్డువారి నోటీసుకు తెచ్చిరి. [illegible]

[illegible]

ప్రజలకు యిబ్బందికరముగా యున్నది కాబట్టి అడవి శాసనము సవరింపబడవలెను.

(1) ఇట్టి అడవులవిషయమై బొంబాయి ప్రభుత్వమువారివలెనే పుల్లరి పూర్తిగా తొలగించవలయును. లేదా సిందు ప్రావిన్సువలె పుల్లరి 1/3 వంతుకు తగ్గింపవలెను.

(2) క్లాసువారి పర్మిట్టుసిస్టం అంతరించవలయును. టేకు చందనము మొదలగు గొప్పచెట్లుగల అడవులుతప్ప సామాన్యమయిన అడవులు గ్రామ పంచాయతీలకు యివ్వవలయును.

(3) వంటచెరుకు, వ్యవసాయపనిముట్లు, ఎరువు ఆకు, రాయి, మట్టి, పంటభూముల కరలకు కంప వుచితముగా యివ్వవలెను.

(4) గ్రామమునకు 3 మయిళ్లవరకు రిజర్వులను తొలగించవలయును.

(5) పారెస్టు నేరములను గ్రామ పంచాయతీ విచారించుటకు అధికారమొసగవలయును, ప్రభుత్వము వారములు జరుపవలెను.

(6) పంచాయతీవాళ్లే మేతకాలము నిర్ణయించుకొనవలయును. గ్రామంలోని అన్ని పశువులకు మేతపర్మిట్లు కవకాశం వుండవలయును.

(7) పల్లముల, కొలిగొండ రిజర్వులలో అందరి పశువులకు ఒకకేటుతో పర్మిట్లు యివ్వవలయును.

(8) కంపచెట్లు మొదలగు చెలపాలము అడవులలో మేకలకు పర్మిట్లు అనుగ్రహించవలయునని తెలుపుకొనిరి మంత్రిపుంగవులు జవాబు చెప్పుతూ పుల్లరి విషయము బొంబాయి గవర్నమెంటువారు 3½ లక్షలు మాత్రమే వదలుకొనిరనియు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ల్యాండు రివిన్యూ మొదలయిన 106 లక్షలు ఆదాయము వదలుకొనిరనియు కావున సంపూర్ణముగా పుల్లరి తొలగింపజాలమనియు, మేకలను రిజర్వులలో మేయుటకు అనుమతించజాలమనియు గ్రామము కెంతదూరమున రిజర్వు వుండవలయునో అది విచారణలో యున్నదనియు తదితర విషయములన్నిటికి ప్రస్తుతమేమి వాగ్దానము చేయజాలననియు; యోపియాల్ వెలాఖరుగాని మే నెలలోగాని ప్రభుత్వప్రుటుత్తర్వు వెలువడగలదనియు అంతవరకు ప్రజలోపిక పట్టవలయుననిరి.

—అ॥ సుబ్బరాయుడు.

గౌతవరం రైతుసభ.

9 తేది కంధంతాలూకా గౌతవరం గ్రామంలో రైతుమహాసభ జరిగి క్రిందితీర్మానాలు గావించబడెను.

(1) ఋణనివారణబిల్లును అభినందించిరి (2) ప్రభుత్వంవారు బ్యాంకులపెట్టి, తక్కువవడ్డీమీద దీర్ఘవాయిదాలమీద డిబెంచర్ల ద్వారామీద తీర్చు కొనేటట్లు ఋణమివ్వవలెను. (3) రాజకీయ ము[illegible] ఉద్యోగుల కార్యాలయాలకు పెట్టిరాకకేసిలోనైనా బాధపడుచున్నారు కాన సదరు యినాంభూముల ప్రభుత్వంవారు పట్టాలివ్వవలెను.

వీనస్ అస్యూరెన్సు కంపెని

లిమిటెడ్ — స్థాపితము : 1920

ప్రధాన కార్యాలయము:— డెల్హి

1	జారీచేసిన పట్టాలు	4,50,00,000
2	ఇచ్చిన క్లెయిముల మొత్తము	17,00,000
3	సెక్యూరిటిగా గవర్న మెంటుకు చెల్లించిన ధనము	2,00,000
4	శాశ్వతనిధి ...	7,50,000
5	ఇంటరిం బోనసు యావజ్జీవిత పట్టాలకు / ఎండోమెంటు పట్టాలకు	15/- / 12/-

వివరములకు:— సూపరింటెండెంటు,
24, సెకండు లైను బీచి,
మదరాసు.

ప్రకటన: కె. మునుస్వామి నాయుడుగారిని ఉత్తరభాగమునకు ఇనస్పెక్టరుగా నియమించిరి.

కాంగ్రెసు ప్రభావం—

అర్లపాడు.

మాలిమపూరి తాలూకాలో స్వరాజ్యాభ్యుదయ విపరీతంగా చేసిన గ్రామాల్లోకెల్లా స్వర్ణఖండంగా చెప్పదగిన అర్లపాడు. ఏటేటా దెబ్బతిని ఎంతపోయిన ఖర్చులు పంటపండించారు. క్రమంగా మద్యపానం ఋణభారం పెరిగిపోయి అష్టులు, ప్రాణాలు అన్నిటిలు పడిపోయినై. కాంగ్రెసుయొక్క శంఖధ్వని ఎన్నిసార్లో ఘోషించింది లోకమంతా. కాని ఈ అవిద్యాబధిరమైన ప్రదేశంలో మాత్రం వినిపించ లేదు.

ఋణపరిహార శాసనం చర్చకువచ్చినతరువాత, కంఠగతప్రాణులైన వారికి నారాయణశబ్దంలాగు, మహానందం కలిగించి. పోగామిగిలినవారికి వ్యాధి తెలుసబడ్డది. ఉత్సాహంతో లేచారు. ఇరువది సంవత్సరాలపైగా మద్యపాన మహాపిశాచానికి గురియైనవారంతా లేచి జన్మావధిలో తాగమని ప్రమాణాలుచేశారు, కాంగ్రెసు ఆదేశం అయిందనితెలిసి పంచములంతా సమావేశమై మద్యపానాన్ని బహిష్కరించటానికి కట్టుబాట్లు చేసుకున్నారు కాంగ్రెసు పతాకంక్రింద.

గ్రామమంతా జమీందారీ స్థలమైనా, స్థానిక జమీందారులలో ఒకరగు ఊటుకూరు సత్యనారాయణరావుగారు ఈజాతీయ సంరంభంలో కార్మిక కర్షకులతో కలసి పనిచేస్తున్నారు.

నిన్న 11 వ తేదీ శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడు కొల్లి బుచ్చయ్య, మునుకుంట్ల వెంకటప్పయ్యగార్లు పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా రాజకీయమహాసభ తీరుచాలలో ఈ తెలాఖరుకు చేయాలని ప్రచారంచేయటానికి దయచేశారు. ఈ అపూర్వమైన ఉత్సాహం, సేవాభావం కలగటానికి.

కాంగ్రెసు మహాశీలత్యాగం, కార్యదీక్షయే కారణముల లేకనుండి ఈ గ్రామవాసులు తోటి గ్రామాలకు ఆదర్శంగావుంటారని ఆశిస్తున్నాం.

—పురవాసి.

తూ. గో. జి. రైతుసంఘం.

ఈనెల 10 తేదివరకు చేరిన సభ్యత్వ దరఖాస్తుల సంఖ్య:—

అమలాపురం తాలూకా 956, రాజోలు 770 రాజమండ్రి 711, రామచంద్రపురం, 552, కాకినాడ 45, పెద్దాపురం 74, పిఠాపురం 167, పిఠాపురం డివిజను 193, తుని 788.

స్థాయిసంఘసభ్యుల ఎన్నికలు.

మార్చినెల 6 నియోజకవర్గముల విభజన ప్రకటించుట, 10 అక్షేపణలకు ఆఖరుతేది, 13 ఎన్నికోద్యోగుల నామినేషనులు, 18 స్క్రూటినీ, 15 ఎన్నికలు, 17 ఓట్లు లెక్కించుట, 22 నూతనజిల్లా స్థాయిసంఘసభ్యుల సమావేశము.

జిల్లా స్థాయిసంఘమునకు జిల్లా అంతటినుండి 100 గురు సభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను. ప్లైయిన్సులో ఎన్నుకొనబడువారిలో రెవిన్యూఫిర్కా 1 కి ఒక్కరైనను ఆఫిర్కాలో కాపురముండువారయి యుండవలెను.

ప్రాథమికసభ్యులను చేర్పించుటకు ఆఖరు తేది 28—3—38.

కొరసాటి పట్టాభిరామయ్య,
ప్రధాన కార్యదర్శి.



ఈ ఫిల్ము మేల్మి బంగారము!

శ్రీ రామా ఫిలిమ్సువారి ఫిలింరత్నము

తెలుగు టాకీలలో తిరగలేది

భారతము వ్యాసవిరచితమును - మనవాది సందను నేదము.

శ్రీహర్షుని శృంగార నైషధము పంచకావ్యములలో ఎంచదగినది.

పంచమ వేదములోని పంచకావ్యములలోని పరమోత్తమ కథాకలాపమే

యీ టాకీఫిల్ము.

ఇట్టి మోహగాధ మరొకటి జగత్తులోలేదు.

చిత్రనామము

అను

నలదమయంతి

అతిరథులకు లీయదగిన కవిత్వము! జీవకళ తాండవమాడు అభినయము! రాళ్ల గరగించు గాన మాధుర్యము! సీనులు - కాననసీమలు

కాంతార వాసములు! గాజమందిరములు - రాయంచ కొలనలు!

ప్రచండమైన తుపాను ప్రత్యక్షముగా ఫిల్ము తీయబడెను. నలసార్వభౌముడు నవమన్మథుడు షట్చక్రవర్తులలో ద్వితీయుడు. అద్వితీయుడు.

దమయంతి అద్భుత రూపవతి - సుగుణముల దొంతి - మహారాజ కుమార్తె.

దమయంతి స్వయంవరము స్వయంగా చూచుటకు రావలెను!

కన్నుల కరవుదీర చూడండి!

ఏరికోరిన నటీనటకులు నటించిరి.

మాధవపెద్ది, నాగరాజరావు, అద్దంకి, మిస్. శ్రీరంజని, సరసీరుహం,

అప్పలరాజు (5 ఏండ్లబాలిక)

అయిదేండ్ల బాలిక అభినయ చాతుర్యము అత్యద్భుతము.



నాల్గవ వారము జరుగుచున్నది.

సెకండ్రాబాదు, బెజవాడలో.

క్రిందిచోట్ల విడుదల యగుచున్నది.

వినాయకసినిమా - నెల్లూరు	26-2-38
మెజస్టిక్, బెంగుళూరు	19-2-38
బ్రాడ్వేటాకీస్ - మదరాసు	26-2-38
లీలాటాకీస్ - కర్నూల్	26-2-38
వెల్కమ్‌టాకీస్ - భీమవరం	24-2-38
శ్రీకృష్ణటాకీస్ - గుంటూరు	26-2-38

త్వరలో క్రిందిచోట్ల విడుదల యగును.

రామకృష్ణా థియేటర్ చికాకోల్

శ్రీకృష్ణాటాకీస్ మదనపల్లి

రామకృష్ణాటాకీస్ చీరాల

For Booking Apply to:

Sree Rama Films Ltd.,

NELLORE.

పెండ్లి కట్నం.

మైపాడు వాస్తవ్యులు శ్రీయుత దువ్వూరు బలరామ రెడ్డిగారికి మాపూరువాస్తవ్యులు శ్రీ శేఖాల పెదసుబ్బరామ రెడ్డిగారికుమార్తె చి॥ సౌ॥ రాజేశ్వరమ్మగారికిచ్చి 28-11-937 తేదిన వివాహము గావింపబడెను.

ఏతద్వివాహసందర్భమున మా పత్రికకు వధూవరుల పక్షమున శేఖాల పెదసుబ్బరామ రెడ్డిగారు రూ 25/- కట్నమునొసంగినందులకు వారికి మాకృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు.

—జమీన్ రైతు అధికారి.

జమీన్ రైతు

18—2—38.

కాంగ్రెసు మంత్రుల రాజీనామాలు.

కాంగ్రెసు చేసిన వాగ్దానముల ననుసరించి రాజకీయఖైదీల విడుదల గావించవలెనని గాంధిజీ ఆశీర్వాదంతో వర్కింగుకమిటీవారు నిర్ణయించిరి. ఆ తీర్మానానుసారము కాంగ్రెసు మంత్రులు రాజకీయఖైదీల విడుదలకై పూనుకొనిరి. వివిధరాష్ట్రములలో అనేక మంది విడుదలచేయబడిరి. నేడు సంయుక్త పరగణాలలో 15 మంది రాజకీయ ఖైదీలున్నారు. వీరిలో కొందరు అరెస్టయినపుడు కేవలం బాలురు, మరి కొందరు దీర్ఘప్రవాస మనుభవించి త్వరలో విడుదల కావలసియున్నారు. బీహారులో 26 మంది మాత్రమేయున్నారు. వీరి విడుదలవిషయం కాంగ్రెసు [ప్రధా]నమంత్రులు గవర్నరుగారితో జరి[పిన] [ప్ర]తింపులకు తృప్తికరమగు జవా[బు] [గ]వర్నరులు యివ్వకపోగా, ప్రధా[న] ... విడుదల వుత్తర్వులను గావించిరి. [కాం]గ్రెసుమంత్రులు మంత్రిపదవులను [అం]గీకరించినపుడు గవర్నరులు మంత్రుల కార్యకలాపాల్లో అనవసర జోక్యము కలుగజేసుకొనరని స్పష్టముగా చెప్పబడెను. ఇండియాచట్టము 126 (5) సెక్షను ప్రకారము మంత్రులుచేయు చర్యలవలన ఇండియాలో ఏప్రాంతమందైనను ప్రజల శాంతిభద్రతలకు భంగము కలుగునని తోచినచో గవర్నరు జనరలు అడ్డుతగులవచ్చునని కలదు. ఆ సెక్షను పురస్కరించుకొని నేడు గవర్నరు జనరలు జోక్యము కలిగించుకొని విడుదలకు అడ్డుపడిరి. కామన్సుసభలో వింటర్టను ప్రభువుగారు యీవిషయము గురించి ప్రస్తాపించుచు ఒక్కొక్క-ఖైదీ కేసును పరిశీలించి అతనివిడుదలవలన రాష్ట్రపుశాంతికి భంగమేర్పడదని తోచినచో అట్టివానిని విడుదలచేయు విధానము ఉచితమని గవర్నరులు అభిప్రాయపడిరనియు, యీవిధానము మంత్రులకు అంగీకారము కాలేదనియు, నేరముల గురించి విచారణజరుపకయే విడుదల చేయవలెనని మంత్రులు పట్టుపట్టిరనియు ఈసలహా అపాయకరమైనదగుటవలన భారతశాంతికి భంగమేర్పడకుండునట్లు ఖైదీలవిడుదలకు అడ్డుతగులుట అవసరమని గవర్నరుజనరలు, ఇండియామంత్రి జట్లెండు ప్రభువుగారి అభిప్రాయమనియు తెలిపిరి. ఇంతయేగాక మరొక ఆశ్చర్యకరమగు సమర్థనగూడ తెలిపెను. కొన్ని రాష్ట్రములందు యీ విడుదలవలన వెనువెంటనే వాతావరణము తారుమారై దుష్ఫలితములు కనుపడకపోయినను ప్రభుత్వసౌష్టవమునకు తప్పక లోటు సంభవించునట! రాజకీయఖైదీలను విడుదలచేసి దేశమందు దౌర్జన్యమునకు తావొసంగవలెననియు, శాంతికి భంగము కలుగజేయవలెననియు కాంగ్రెసువారి యుద్దేశముకాదే? ఖైదీలు కూడ దౌర్జన్యమునందు తమకు విశ్వాసములేనటులకూడ ప్రకటించిరే ప్రభుత్వమువారు యీవిడుదలయనిన అంగీకరించకుండు టెందులకు?

ఇటీవల భారతదేశమందు జరుగుచుండిన విషయములు గమనించినచో ఖైదీల విడుదలకు అడ్డుపడుటయందు విశేషము లేకపోలేదని తెలియుచున్నది. ఫెడరేషను పట్ల భారతదేశమంతయు విముఖత చూపుచున్నను దానినెట్లైనను ఇండియాపై రుద్ద బ్రిటిషువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఎంతటి సాహసమునకైనను ఓర్చి దానిని నిరోధించితీరవలెనని కాంగ్రెసువారు నిశ్చితులైయున్నారు. భారతీయులు తమశక్తులను కేంద్రీకరింప కేయకల్గినచో బ్రిటిషుప్రభుత్వము ఫెడరేషన్ ప్రారంభింపజాలదు. ఈఫెడరేషన్ ప్రశ్నమీద కాంగ్రెసు [వా]ర్కొని మంత్రులు రాజీనామాపెట్టి ప్రతిష్టంభన కలుగజేసినచో కాంగ్రెసు గౌరవము వేయిమడుంగులు యినుమడించునని తలంచి, అట్టి గౌరవము కాంగ్రెసుకు లభింపకుండ చేయుటకై ఏదో యొక విషయమున క్లిష్టపరిస్థితులు జనింపజేసి కాంగ్రెసు మంత్రులు రాజీనామా లిచ్చునటుల పన్నిన పద్మవ్యూహమా యిది యనిన సత్యదూరము కానేరదు. లేనిచో దేశమంతయు శాంతియుతముగ యున్నపుడును, గాంధిజీ మొదలుకొని కాంగ్రెసు నాయకులు రాజకీయ ఖైదీలను వారు విడుదల అయినతరువాత ఏదోఒక వృత్తియందు ప్రవేశపెట్ట ప్రయత్నించుచున్నపుడు, వారివిడుదల దేశమును తలక్రిందులు చేయకల్గుననుటలో సర్థముకలదా? ఇట్టి చర్యలు బ్రిటను ఇండియాలమధ్య అన్యోన్యతను పెంపొందింపజేసి నూతన ఇండియాచట్టము నిర్విఘ్నముగ అములుపెట్టబడి ప్రజామోదము బడయగలదా? ఫెడరేషన్ ప్రవేశమునకు చక్కని, నిరాఘాటమగు దారితీయగలదా?

ఫెడరేషన్ సిద్ధించనంతవరకును ఇండియాసమస్య పరిష్కరింపబడనట్లే యెంచవలసియుండును. యుద్ధము వచ్చులోపుగ యీసమస్యను యెట్లైనను పరిష్కరింపవలయునని బ్రిటిషువారి సంకల్పము. కామన్సుసభలో గాలచర్ గారి ప్రశ్నకు ప్రధానామాత్యులు చాంబర్లేనుగారు యిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును గమనించినచో ఫెడరేషన్ ప్రభుత్వమునకు హెచ్చు అధికారముల నిచ్చుటకు ఇండియా ఆక్టును సవరించుటకు ప్రభుత్వమువారు కించిత్తయినను పూనుకొనరని స్పష్టమగుచున్నది.

ఇతర రాష్ట్రములలోకూడ ఏదో నొక మిషమీద కాంగ్రెసు మంత్రులు రాజీనామాలిచ్చు పరిస్థితులు త్వరలో కలిగింపబడునని వూహింపబడుచున్నది

బ్రిటిషుప్రభుత్వంవారు ఇట్టి చర్యకు గడంగుట చాల ప్రమాదకరము. అనవసర క్లిష్టపరిస్థితులు ఏర్పడుటకు దారితీసినటులయగును. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము వట్టి నేతిబీరకాయ యని ఋజువగును. ఇటువంటిది జరుగుననే కాంగ్రెసువారు పదవీస్వీకరణమునకు ముందు హామీలుఅవసరమని అంతగానొక్కినది.

ఇప్పటికైనను యేమియు మించిపోలేదు. కేవలంప్రతిష్టకొరకే పెనగులాడక ఇంగ్లాండు ఇండియాలమధ్య సహకారభావము వృద్ధిగావించవలెననే తలంపుతో వైస్రాయిగారును, ఇండియా మంత్రిగారును అభిప్రాయములను మార్చుకొని ఖైదీల విషయమున తమజోక్యమును ఉపసంహరించుకొనుట గాంధిజీ చెప్పినటుల వాంఛనీయము. ఫెడరేషను బలవంతముగ రుద్దుటకు ఇట్టి పరిస్థితులు జనింపచేయుట పరిపాలనా సౌష్టవమునకు తోడ్పడజాలదు.

కాంగ్రెసు మహాసభ హరిపురమునందు యీ వారమున జరుగుచున్నది. ఈ విషయమున అవసర కార్యక్రమమును మహాసభవారు నిర్ణయించెదరు. ప్రభుత్వమువారు వుపసంహరించుకొననిచో కాంగ్రెసు కార్యక్రమమందు సుభాసుబోసు అధ్యక్షతన నూతన మార్పులు కలుగగలవు.

రాపూరు తా॥ విశేషాలు.

జమా బంది.

ఈ జమాబంది ప్రారంభింపబడిన అప్పుడు పాదుషా కాలంనుండీకూడ మామూళ్లే పారాటి ఉన్నట్టే కాస్తోకూస్తో. ఈసంవత్సరం మాత్రం కలెక్టరువారి జమాబందిలో ఇవి పూర్తిగా నసించినవంటూరు కరణాలు. కాని—

పోస్టుమాస్టరు.

రాపూరు పోస్టుమాస్టరుగారి కాలీబట్టర యావ పటీలో, 18 ఎక్స్ట్రెక్షన్లు. అదేదో మాస్టర్లూ లొట్టలుగొట్టారు. ఏకాడ హెడ్ మాస్టరుకే ప్రసాదించారు. అనంతయ్య ఎంత జరురమనైనా మాత్రం ఉపాధ్యాయగణాని కీ ఉద్యోగం ఇక్కే పల్లీక్కు నష్టమే! జిల్లాబోర్డు ఎట్లా పర్మిషన్ యిచ్చిందో!

డాక్టరు

ఇంతకుముందున్న తిమ్మయ్య మంచి డాక్టరని పేరు. రాజు పెద్దభార్య పతివ్రత అంటే చిన్న భార్యసంగతి చెప్పేదేముంది? డాక్టరూ! పాపులారిటీ సంపాయించవయ్యా!

రామాపురం ఆసుపత్రి

డాక్టరెప్పుడూ మంచివాడే! అయితే ఎందుకు? ఏనాడైనా ఊళ్లో ఉంటేగా?

అసలు ఆసుపత్రి ఇక్కడనుండి కమ్మలకలు పూరుకు మారిస్తే బాగుండు నేమో?

గుండోలు

గుండోలు మనసలు పసువులు పండిన చేలల్లో బుద్ధిపూర్వకంగా పారుకెటకు పోతవనీ, ఊళ్లో దొంగపశువులకు మనసులను చూపినా బందెల దొడ్డినిజూపినా భయంలేదనీ, ప్రజలంటూరు రహస్యంగా. పిచ్చిరెడ్డిగారూ సరుదుకోవయ్యా!

మైకా కూలిపాటు

మైకా చాలాభాగం రాపూరు తాలూకాలో ఉత్పత్తి ఔతున్నది. కాని స్ప్లిటింగు-పామ్ము వగైరాలు తయారుచేసే కూలిపాటుగూడా ఆ తాలూకాలో మట్టకుండా పరాయిచోట్లకు రవాణా చేస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. తప్పక యీ తాలూకాలో పలుచోట్ల డిపోలుపెట్టి యితర వృత్తులు లేని యీప్రజలకు ఈ కూలిపాటున్నా ముట్టేట్టు చేయడం కనీసధర్మం.

చీకోలు-యేటికాల్వ

చీకోలుకుదగ్గర్నే కొండయేరు పారుతున్నది. దెయ్యాముద్ధికేసి ఆ ఏట్లోనుండి కాల్వను త్రవ్వినట్లయితే చాలాభాగం మాగాణి సాగు ఏర్పడి ప్రజలకు తిండికి ఆస్కారం ఏర్పడును. ఇందుకు ఒకసారి రెండు వేలు ఖర్చుపెడితే ఏటా 4 వేలు వసూలుం హెచ్చుతుంది. ఈలాంటి చిన్నయిరిగేషన్ పనులన్నా చేయకపోతే పంటలు- ఇతర వృత్తులులేని ఈ తాలూకా రైతుజనం ఎట్లాకాలం గడుపుతుంది?

వర్జీనీయా పొగాకు

ఈ తాలూకాలో పొగాకు మెట్ట తోటల్లో బావుల ఆధారంక్రింద వేస్తారు. ఖర్చులు మెండు. ధరలేదు. ఇక్కడ పొగాకువర్తకులు ఖర్చుల క్రింద- కమీషన్ క్రింద పుట్టికి రు 25/- కాజేస్తారు. ఇక వ్యవసాయ ఖర్చులు, రైతు కుటుంబ ఖర్చులుపోను ఏమిమిగిలేది ఆలోచించండి.

అందుకనే యీ పొగాకంటే గుంటూరుజిల్లాలో పైరుచేయబడే దొంగ పొగాకే (వర్జీనీయా పొగాకు) ... ఇగురు తీయడం వగైరా ఖర్చులు లేకనే తయారుకాబడును. ఇది ... హెచ్చుధర అమ్ముతుంది. తా॥ రైతుసంఘము ఇందుకు కూర్చి కృషి సలుపవలెను.

—చిత్రగుప్తుడు.

ప్రతిష్టంభన నెదుర్కొనవలెను.

జవహరిలాల్ గారు అఖిలభారతపదవిని బోసు గారికి అప్పగించుచు యిటుల పత్రికలో తెల్పిరి.

"శ్రీహరిపుర సంయుక్త రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు మంత్రుల రాజీనామా నిచ్చిన విషయము మీ కందరికిని తెలిసియే యుండును. కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు దీని నెటుల నిర్ణయించెదరో నేనిప్పుడు తెలుపజాలను. ఇది కేవలము పదవీస్వీకరణమును కాదు, పదవీ పరిత్యాగము మాత్రమే కాదు. దీనిలో మిక్కిలి ముఖ్యమగు సమస్య యిమిడియున్నది. కావున దీనినిగూర్చి ఎట్టి నిర్ణయము చేయబడినను కాంగ్రెసువారిలో నైకమత్యమున కెంత మాత్రమును భంగము కలుగగూడదు. కాంగ్రెసులో చీలికలు కలుగకుండునటుల అందరును సర్వశక్తులను వినియోగింపవలెను. కేవలము భావప్రపంచమునందే మనము సంచారము చేయుచుండు నెడల అభిప్రాయభేదములు కలుగకమానవు కాని మనము భౌతిక ప్రపంచమునందున్నామని అందరును గుర్తించవలెను. దానికి అనుగుణముగా మనము ప్రవర్తించి సామరస్యమును కలుగజేయవలెను. అందరికిని సమానమయిన గొప్ప ఉద్యమమును కొనసాగించవలసి వచ్చినపుడు సామరస్యములేనిచో మన మేపనినిగూడ చేయజాలము. ప్రత్యేకవర్గమునకు మనము ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము నీయగూడదు. గొప్ప ఆపద తటస్థించునట్లుగ నున్నది. మనము దళ్ళా జోలి కట్టుకొని ప్రయాణమునకు సన్నద్ధులము కావలెను. ఏ నిమిషమున ఉత్తరువు వచ్చునో ఆనిమిషమునకే మనము తరలవలసియుండును. మన మనుకొనినదానికంటె చాలా శీఘ్రముగానే యీ విషమస్థితి కలిగినది. ఇంత త్వరలోనే యిది కలుగునని 15 రోజుల క్రితము గూడ మన మూహించియుండలేదు! సమస్యను మరియొక దృష్టిభేదముతోడ ఆలోచింపవలెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులను మన మందరమును కలిసి ఎదుర్కొనవలసి యుండుట మనకు క్రొత్త విషయముకాదు. అది ఎప్పుడు తటస్థించునో నేను చెప్పజాలను. కాని మనము దాని చేరువకు వెళ్లుచున్నామని మాత్రము నేను చెప్పగలను. క్రొత్త అధ్యక్షుని ఆజ్ఞలను నెరవేర్చుటకు నేను సిద్ధముగా నున్నాను."

చెంచురెడ్డిగారి అస్వస్థత.

1981 సం॥ వెంకటగిరి జమీన్ రైతు ఉద్యమానికి నాయకులైన మాపూరు వాస్తవ్యులు కాసరం చెంచురెడ్డిగారికి 18 తేది పక్షవాతం తగిలి జబ్బుతో నున్నారు.

భగవంతుడు వీరికి అచిరకాలంలోనే ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదించుగాక.

—గురునాథం.

శ్రీహరి, యు. పి. గవర్నరులు క్రొత్తమంత్రులను నియమించుటకు యత్నించుచున్నారు. ఇతర మంత్రులు తగ్గుడు వరకును కాంగ్రెసు మంత్రుల రాజీనామాలు అంగీకరించుటకు వీలులేదనిరి.

ఆదివెలమ మహాసభ.

నెల్లూరులో ఏప్రెలు నె 15-16

కడప, చిత్తూరు, నెల్లూరు జిల్లాల ఆదివెలమ మహాసభ సంఘటితస్వరం దివాను బహద్దర్ ... అధ్యక్షత క్రింద ఏప్రెలు 15-16 తేదీలలో నెల్లూరులో జరుగును.

రాఘవయ్యను కొట్టినారట

17-2-38 తేది రథియ గురువారం నాడు వర్షం వేళ నెల్లూరు బారులో గొంట్ల శ్రీరాములుశెట్టి గారికిని కొమ్మలకంటి రాఘవయ్యగారికిని నోటి వివాదంవచ్చి రాఘవయ్యగారిని కొట్టారనీ, ప్రమాదమేమీ లేదనీ తరువాత తెలుసుకొని ... తెలుస్తున్నది.

28 తేది గవర్నరుగారు నెల్లూరు వచ్చినపుడు కాంగ్రెసువాదులు ఎవరును సమావేశములందు విందులందు పాల్గొనకూడదని జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి డి. బలరామిరెడ్డిగారు వ్రాయుచున్నారు.

* * *

యు. పి. లో మంత్రులతో కూడ అడ్వొకేటు జనరలు రాజీనామా నిచ్చెను.

కాంగ్రెసు మంత్రుల రాజీనామాలు

1-వ పేజీ తరువాయి.

రైతుల కష్టములను బట్టి సామాన్యపౌరుల కలిగిన తీవ్రతను గవర్నరు ఉద్దేశించినట్లు శ్రీహరి ప్రధాని గారు స్పష్టముగ తెలిపిరి. ఇట్టి పరిస్థితులను బట్టియే శ్రీహరి ప్రధాని ఖైదీలను విడుదలచేయ దలచుకొనెను. గవర్నరు జనరలుగారి చర్య నన్ను నిర్ఘాంతపరచుచున్నది. కాంగ్రెసుమంత్రుల పరిపాలనము బ్రిటిషు అధికారులకు విముఖత కలుగ జేసినదనియు రాజకీయఖైదీల విడుదల అవిధమున క్షోభము కలుగజేసినొ నటులు నెపము కలుగజేసినదనియు వారికి సందేహమేర్పడుచున్నది. వారి సందేహము నిరాధారమైనదిగనున్న నేను సంతోషించెదను. కాని దురదృష్టవశాత్తు గవర్నరు జనరలుగారి క్షోభ్యమును గ్రహించుటకు వీలులేకున్నది. ఈక్లిష్ట పరిస్థితులు ఎట్టి విధముగ పరిణమించగలవో ఎవరును చెప్పజాలరు. గవర్నరు జనరలుగారు తన నిర్ణయమును ఉపసంహరించుకొనిన పిమ్మటనే యింతకన్న వాంఛనీయమగు విషయము మరొకటి యుండదు.

సత్యమూర్తిగారి తంతి.

సత్యమూర్తిగారు గాంధిమహాత్మునకు, పటేలు, భూలాభాయి దేశాయి గార్లకు పంపిరి.

"ఇతర రాష్ట్రములలోని కాంగ్రెసు మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసినది లేదనియు, శ్రీహరి సంయుక్త పరగణాలలోని కాంగ్రెసువారు మరల మంత్రివర్గమును ఏర్పరచుట అసంభవముగ గాలింపవలెననియు, మరల ఎన్నికలు జరుపునటుల చేసి ఎన్నికలలో మరల విజయులై కాంగ్రెసు మంత్రులు చెప్పినటుల గవర్నరులు వినునటుల చేయవలెననియు, లేనిచో రాజ్యాంగమును రద్దుచేయునటులొనర్ప వలెననియు తంతినిచ్చిరి" . . .

తెలుగు అద్వితీయ ఫిలింరాజం.

కృష్ణ జరాసంధ

విడుదల - మార్చిలో.

తారాగణము.

జరాసంధ: — గగ్గయ్య

కృష్ణ: — కొచ్చర్లకోట

సహదేవ: — కె. సత్యనారాయణ

కార్తికేయ: — రామకృష్ణశాస్త్రి

భీమ: — లక్ష్మయ్య

సహదేవ: — బ్రహ్మయ్య

భాజమ్మ

దుర్గాకుమారి

అంజనీభాయి

డైరెక్టరు:— చిత్రపు నరసింహారావుగారు

మ్యూజికల్ డైరెక్టరు:— గాలిపెంచుల నరసింహారావుగారు

కథకుడు:— శతావధాని వేంకటరామశాస్త్రిగారు

కీర్తనలు:— బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతం కవిగారు

Apply for Booking:

Jaya Films Ltd.,

Mirjapurhouse, Mylapore MADRAS.



సెంట్రల్ స్టూడియోస్ వారి తెలుగు టాకీ రత్నము.

తుకారాం



సి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులు, సురభి కమలాబాయి,

బాలసరస్వతి ఆంధ్ర సినిమా నాటక

రంగములలో ఆంధ్రుల అభిమానము

చూరగొన్న ప్రసిద్ధతార లింకెందరో

యీ టాకీలో పాల్గొన్నారు.

ఆంధ్రనాటక రంగమున తుకారాం ఆబాల గోపాలము ఎరింగినదే; తుకారాం పాత్రవహించుటకు అద్వితీయుడగు నటకునితో,

క్రొత్త పద్ధతితో సాంకేతిక ప్రవీణుల పరిశీలనక్రింద తయారు చేయబడినది.

చిత్రములో సి. యస్. ఆర్. అమృత గానము, సురభి కమలాబాయి అద్భుత నటనా చాతుర్యము,

బాల సరస్వతి దయనీయమైన భూమిక, ఇతర నటీనటుకుల నటనా సమున్నత మిమ్ములను ముగ్ధులను చేయగలవు.

పాండురంగ భజన యీ చిత్రంలో ఒక ప్రత్యేక ఆకర్షణ.

ప్రతివారును తప్పక చూడవలసిన చిత్రము.

ఆంధ్రదేశ మంతటను విజయ స్వాగతాలు అందుకొంటున్నది.

మీమీనగరములలోని థియేటర్లలో విడుదలకై వేచియుండుడు.

For Booking Apply to:

Central Studios Ltd.,

COIMBATORE.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు పెళ్లూరు, వల్లూరు గ్రామాల దుస్థితి

—(౦)—

మయిలవరపు లక్ష్మీనారాయణయ్యగారు.

(1) పెళ్లూరు గ్రామంలో మాగాణి యం 1-8
రు 15- 5- 9 శిస్తులో యం 87.11

12-12-19	...	117-13
10- 8-10	...	114-82
8-10-11	...	802-01
5- 1-11	...	68-75
2- 9- 0	...	6-10

696-08-6704-12-0

కిస్తుల భూములను సన్ 1847 ఫసలీకి రైతులు చెరువులోనికి నీరురాగానే పాడుచేసి నారు విత్తనాలు కలుపులను ద్వారా ఋణముచెన్ని కష్టించి చేసిన పైరు నీరురాలక రెండుమూడు నెలల పైరు అయి యెండిపోయినది 10 గోజుల క్రిందటనే చెరువునీరు అయిపోయినది. రైతులు ముందు వారిజీవితముకొరకు భయపడుటయే గాక జమీన్దార్ల సకాలంకు తిరుగలి జరిగించక రిపోర్టులు లేవని తాడు పాజరులేవని లేనిపోని రిమార్కులతో కిస్తులు దాఖలుచేయుదురని కృశించుచున్నారు. రిపోర్టులకు నడువురానివారికి వ్రాయువారులేక పట్టా నెంబర్లు సర్వే నెంబర్లు తెలియక కరణం చెప్పక కరణంగారికి వ్రాయాం అని గ్రుక్కుమని రైతులమీద యూసపయు ముందు వారి చాతుర్య కవిత్వభారసాకల్పాలు లెఖలమీద సృష్టించుదురని పయిత్వ వారాలక్య ముతో విజృంభించుట కాలస్థితినిబట్టి అయినా తగ్గకుండుట వారి మేధాశక్తిలోపమే. యీవిషయంలో జమీన్దారి వారల్లు జమీన్దారి తాలూకా రైతుసంఘము కమిటివారి సహాయంతో తనిఖీలు జరిగించి న్యాయపద్ధతి తొక్కకుండగా రైతులను జమీన్దారుకు వ్యవహారంలకు కారణముండదు. అక్రమ పద్ధతులతో ప్రవర్తించినచో 1886-87 1848 ఫసలీలలో వలెనే కోర్టుపాలు కావలసినట్లు కటక్షించుటే రైతులకద్ద పట్టాలు 1845 ఫసలీకి దిట్టం తయారైనదేగాని మారలేదు. రైతులకు పట్టా సర్వే నెంబర్లు తెలియుట దుస్సాధ్యముగాని రైతులు అడుగగానే వల్లిక యిన్ పెక్ మెమో యివ్వవలసిన బాధ్యత కరణంగారిది అని జమీన్దార్లు హెచ్చరించుట భావ్యమనియు కరణం రిమాన్ లెఖలు తంబద్ద లెఖలు నెలలకొలది వుంచుకొనక త్వరితములో పంపునట్లున్నా అర్జీలు త్వరలో చేసి రిమాన్ యిచ్చిన పైన రైతులకు వెంటనే తెలుపవలసినదిగానున్నా రొక్కపవన్నలతో బాధపడు రైతులు యందు లేనిపోని విధంగా అంచనలు 0-2-0, 0-8-0, 0-4-0 అనికేవి లెక్కలు తయారుచేసి కిస్తు దాఖలు చేయక స్వల్పముగా జరిగించవలసిందిగా నున్నా జమీందారుగారిని కోరుచున్నారు.

(2) సన్ 1846 ఫసలీకి శుక్తి బంజరు రిమాన్ లెఖ్కలు రాజాగారు ఇప్పటివరకు అర్జీలతో పంపక కాలయాపనచేయుట రైతులు బాకీలని లెఖ్కలలో వుంచుట జమాబంది సకాలంకు జరుపనికారణమే గాన రిమాన్ లెఖ్కలలో లేనిపోని వారి వాకిళ్ల రిమార్కులను గోరంకలను కొండంతలుగా చేసుకొనక రిమాన్లు ఇచ్చుట గ్రామ చెరువు, కిస్తుల ఫలితంలు లేక వ్యవసాయంకు రైతుల ఋణము చెచ్చిపెట్టి వారికి కలిగిన నష్టకష్టములు గమనించి అర్జీలతో త్వరితంలో బయలువరచుట జమీన్దారు ముఖ్యకర్తవ్యమని హెచ్చరించుచున్నారు.

(3) వల్లూరు గ్రామంలో యం 1 8-
రు 12-12-10 శిస్తు యం 96-28

10- 8-10	...	104-88
7-10-11	...	89-19
6- 8-10	...	431-83
5- 1-11	...	0-80

722-93-5689-6-0

గల భూములున్నా సన్ 1847 ఫసలీకి శుక్తి పోయినవి పై విధంగా రైతులు నష్టపడివున్నారు. అయితే యీగ్రామంలో రైతులు కొందరు గడ్డ క్రింద వెలుండి ధైర్యముతో గడ్డలలో వర్షాధారంతో చల్లిన వెలుగొలుకులు పైరు స్వల్పవిస్తీర్ణం ఫలించినది. మిగత చెర్వు ఆధారంతో పైరుచేసిన యావత్తు భూములు యెండిపోయినవి. మెట్టభూములు సుమారు యం 100 లకు చెరువునీరు తీరువ క్రింద యిచ్చుట జమీన్దారు లోపమై వున్నది. ఆయకట్టు భూములకే నీరు చాలక యెండుచోవుచుండగా మెట్టభూములకు నీరు యిచ్చుట కేవలం డబ్బుకచ్చువను దురాశచే జమీన్దారు అంగీకరించునట్లు తీర్పుచున్నది. ఇట్లుచేయుటవల్ల ఇతరమాగ్గి రైతులు నష్టమున్నా జమీన్దారు ఆచ్చవలసిన క్లైముదా! యింతటనైనా యీ చెరువును అభివృద్ధిపరచి జలాధారమును చూపనా వీలుకానిచో పెళ్లూరు చెరువులక్రింద భూములు మెట్టలక్రింద మార్పుచేయుట యుక్తమనియు రైతుల మేలు కోరినట్లుగా తలంతురనియు జమీన్దారు కోరుచున్నారు. లేదా సమీపంలోగల మునిసేరు నీరు కాలువద్వారా చెరువులకు సప్లయిచేయుటలో తగు విచారణ జరిపి ముందు కొంత ధనమును పెట్టి కాలువద్వారా నీరు సప్లయి చేయించినచో రైతుల క్షేమము జమీన్దారు కోరినట్లుగా తలంతురని హెచ్చరించుచున్నారు. యిందువల్లనే టిక్కెట్టు కిస్తు ఇంకా రాగలదనిన్ని ఇది ముఖ్యమగు పనిగా భావించమని కోరుచున్నారు.

"నటశేఖర"

ఆంధ్ర రంగమున ప్రఖ్యాతి గాంచిన 'కబీరు' 'దుమ్యంతి' — పాత్రధారుల జన్మభూమియైన నెల్లూరు పురమున శ్రీమాన్ యస్. వి. కృష్ణమాచార్యులు బి. ఎ. బి. ఇ. డి., గారు జన్మించి 1916 సం॥ మొదలు యింతవరకు ప్రపంచార్హముగా నాట్యకళ నారాధించుచున్నారు.

వీరు గుంటూరులో Cassius పాత్రను రాజమండ్రిలో 'రాణాప్రతాప' పాత్రను ధరించి ఆయా కాలేజీ ప్రిన్సిపాలురచేత మన్నన బడసిరి. "Veterau Born Acter" అని శామ్‌సన్ గారు వచించినది యెంతయు తగియున్నది.

ఆచార్యులుగారు వివిధ పాత్రలు ధరించి రాజులు, (దుష్యంత, హరిశ్చంద్ర, నల, రాజసింహ, రాణాప్రతాప, రంగరాయ, శ్రీకృష్ణ, శివాజీ, సారంగధర,) బ్రాహ్మణ (విద్యానాథ) ఋషి (నారద) సేవక, (బాహుక, అక్రూర) — ఆంధ్ర జిల్లాలలో బళ్లారి టి రాఘవాచారిగారితోపాటు ప్రశంస బడసిరి.

వీరు సంపూర్ణ రామాయణములో రావణపాత్ర ధరించి టాకీ ప్రపంచమున బయలుదేరిరి. వీరిని, ఆంధ్రటాకీ డైరెక్టరు తమ యుద్యమములో చేర్చుకొని తగిన స్థానము నిచ్చిన ఆవశ్యము యున్న తడవకు లేగలరని చెప్పగలము.

— కళాభిమాని.

వాస్కోడగామా

"మీ యౌషధములను చాలకాలమునుండియు నే నెరుగుదును. 1929 నుండి వానినే నుపయోగించుటయేగాక మిత్రుల కెల్లరకు 'ఆంధ్ర', 'అమృత', 'ఆర్క'—ఇతరౌషధములను పెక్కుమందికి సిఫార్సు చేయుచున్నాను."

వాస్కోడగామా — కేయిరా ఎ. హెచ్. డి. అథెయిడీ.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలముబాధనివార్మ్యాలని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మన్నును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల వారదోలును, పొట్ట పోటోట్టును, బెణుకుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.



అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

స్టౌ బీడీ



ఒకసారి పీల్చి పొగాకుమందలి సువాసన గమనింపుడు.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల రత్నములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

జమీందారీలలో జబర్దస్తీలు

ముక్త్యాల ఎస్టేటులో రైతుల ఘోష.

ముక్త్యాల జమీన్దారుగారు తమ ఎస్టేటు రైతులయెడ చూపుచున్న నిర్దాక్షిణ్యత శ్రీ వం[illegible] ప్రసాదరావుగారు 21-1-38 తేది జమీన్ రైతు పత్రికలో సహేతుకంగా వ్రాసినారు. నేనీ మధ్య ముక్త్యాల ఎస్టేటు రైతులను అడుగగా శ్రీ ప్రసాదరావుగారు వ్రాసిన విషయాలన్నీ నిజమేయని తెలిసింది. నేను ముక్త్యాల వెళ్లినప్పుడు నాకు ఆగ్రామ వాసులవల్ల తెలిసిన నిజమైన సంగతులను ఇందు వ్రాయుచున్నాను.

ముక్త్యాల ఎస్టేటులో ఒక్క రైతు ఒక్క ఆరకయినా ముచ్చటకు లేకుండా అందరి పొలాలు జమీన్దారుగారు స్వాధీన పరచుకొన్నారు. ఈవిధముగా రైతు భూములు జమీన్దారు స్వాధీన పరచుకొన్నారు. ఈవిధంగా రైతుభూములు జమీన్దారు అధీన మవుటకు ముఖ్యకారణము (1) ఏటేటా హెచ్చుపన్నులు ఇవ్వలేక రైతులు స్వయంగా వ్యవసాయం మానుకొని వలసి వచ్చుట (2) జమీన్దారుగారు బ్రాహ్మణ ఇనాములను కాలీ ఇనాములను జబర్దస్తీగా ఆక్రమణ పరచుకొనుట (3) రైతులకు జమీందారుగారు పొరంబోకు భూములు సాగు నిమిత్తం అప్పులు ఇచ్చి భూమి బాగా పండుచున్నప్పుడు రైతుల స్వాధీనంలో ఆభూములను తమ స్వంతకమతములో కలుపుకొనుట. ఈమూడు కారణముల వల్ల ఇప్పుడు జమీన్దారుగారి వినహా ముక్త్యాలలో చేసుకొను ఒక్క ఆరకైనా లేదు.

ఈ జమీన్దారీలో వేదాద్రియను ఒక దేవస్థానము కృష్ణా నదీ తీరమున గలదు.

ఈదేవాలయము పూర్వము అర్చకుల అధీనములోనే వుండేది. కొన్నిసంవత్సరములక్రితం తమ యస్టేటులోగల దేవాలయముపై అర్చకుల అధికారము తమకు అగౌరవకారమని తోచి జమీన్దారుగారు అర్చకులను బెదరించి మధ్యవర్తి ఎలాగైతేనేమి దేవాలయముపై తమ ధ్వజమెత్తినారు. దేవాలయమును జమీన్దారుగారు తమ అధీనములోనికి తెచ్చుకొనుటకు జమీన్దారుగారు పన్నిన పన్నాగమును ప్రజలు అనేక విధాల చెప్పుచున్నారు. వాటిని ఇచ్చట వ్రాయుట అనవసరము. దేవాలయము జమీన్దారుగారి హస్తగతమైన తరువాత క్రమశః దేవాలయములో ఇవతల స్వస్తి చెప్ప బ్రాహ్మణుల ఇనాములు [illegible] స్వస్తి మంత్రము అనవసరమని చెప్పి ఆ ఇనాముల నన్నిటిని జమీన్దారుగారు తమ స్వంత కమతములో చేర్చుకొని వ్యవసాయం చేయించుకొంటున్నారు. అర్చకులకు మాత్రము ఇప్పుడు నెల జీతాలు ఇస్తున్నారు.

ఆలయములోనికి చొక్కాలు తొడుక్కొని ఎవ్వరునూ రాకూడదని బోర్డు దేవాలయం ఎదుట వుంటుంది. యాత్రికులు చొక్కాలతో ఆలయములో ప్రవేశించుటకు వీలులేదు. కాని జమీన్దారుగారు వారి కుటుంబీకులు నౌకర్లతో సహా చొక్కాలు మైలబట్టలతో ఆలయం లోపలికి ప్రవేశిస్తారు. ఇదేమిటి అయ్యా అని [illegible] అధికారం అర్చకులకు లేదు. ఇది మహాఘోరంగా వున్నది.

[illegible] తాలూకా లక్షరూపాయల కిమ్మతుగల [illegible] (కర్ణమ) ప్రస్తుతం జమీన్దారుగారి అధీనంలో [illegible] స్వంత ఖతనములోనే వున్నది. [illegible]

వారులకు మాత్రము తమ గుమస్తాల ద్వారా దేవాలయమునకు పంపించి మరల వెంటనే వాపసు తెప్పించు కొంటారట.

ఇప్పుడు క్రొత్తగావున్న మానేజరు వచ్చిన దగ్గరనుంచీ ఎస్టేటు ప్రజల ఇబ్బందులు మరీ విపరీతముగా వున్నవని ప్రతివారు చెప్పుచున్నారు. ఈ మానేజరుగారు బి. ఎ. ప్యాసయినవారు. తమకుగల తెలివితేటలన్నీ రైతులను పీడించుటలో వినియోగించుట విషాదకరమైనసంగతి. ఈ మానేజరుగారు జమీన్దారుగారికి ఆత్మీయ బంధువర్గములోనివారు.

అధికారం లేకపోయినా జమీందారుగారు రాజాగారని, మానేజరుగారు దివానుగారని పిలువబడుతూవుంటారు. తెలియనివారు అలా పిలువక పోయినా జమీన్దారుగారివల్ల తంటాలు వస్తుందట.

జమీన్దారుగారి వారి కుమారులు ఖద్దరే ధరిస్తారు. కాని, ప్రజాసామాన్యంపట్ల తమ స్వార్థసిద్ధి అస్త్రాన్ని ప్రయోగించకమానరు.

ఇంక ముఖ్యవిషయములు వచ్చేపత్రికలో.

ఊటుకూరు కమలాకరరావు.

బుచ్చంపేట ఎస్టేటువారి చర్య.

బుచ్చంపేటగ్రామం కృత్తివెంటి పేర్రాజు పంతులు గారిది. సాలీనా ఆదాయం యీగ్రామంవల్ల 2600 లు యిప్పుడు యింతక్రితము అనగా 1931 సం॥లో 2800 లు వుండేది. ఎస్టేటు ల్యాండు అట్టి సవరణ చేస్తూయున్నారనగానే 500 గ్రామమొత్తం హెచ్చించారు. యీపన్నులు వసూలుచేయడంలో కిస్తీలు సెప్టెంబరులో వ్యవసాయం పెట్టుబడికి రైతు చిక్కుపడతారు. అప్పుడే యీకిస్తు కట్టడంవల్ల యింకా అనేక అవస్థలకు పాలవుతాడు.

యిదివరలో యీగ్రామంలో చెర్వుయీనాం అని గ్రామానికి వుమ్మడిగా య 4ల భూమివున్నది. ఆభూమి ఇప్పుడు జమీందారుగారు స్వాధీనము చేసుకొని సంవత్సరానికి 40-0-0 లు అమరక చేసి అనుభవించుచున్నారు. గ్రామస్థులకు వుమ్మడిగానున్నప్పుడు గ్రామంలో మంచినీళ్లచెర్వు బాగుచేయుంచుకొనేవారు. యిప్పటికి 4 సంవత్సరాలనుంచి జమీందారుగారు డబ్బు వసూలుచేసుకుంటూ చెర్వు బాగుచేయడముగాని యింకా గ్రామానికి ఉపయోగపడే పనులు చేయించడముగాని చేయుటలేదు.

డి. హనుమంతరావు,
కార్యదర్శి.
రాజమండ్రి తా॥ రైతు సంఘం

కనిగిరి తాలూకా జమీన్ రైతు మహాసభ.

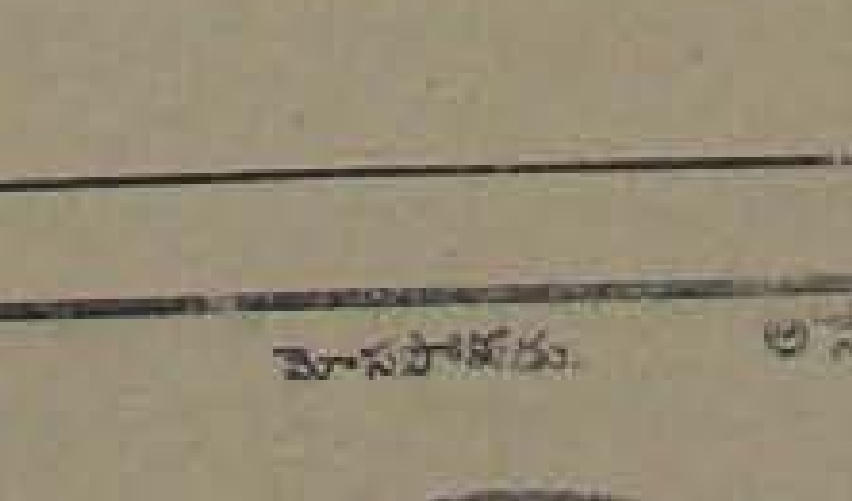
నెల్లూరుజిల్లా, కనిగిరితాలూకా జమీన్ రైతు మహాసభ 24-2-38 తేది [illegible] గ్రామం శ్రీయుత బత్తిన పెరుమాళ్ళునాయుడుగారి అధ్యక్షతన జరుగును. జమీన్ రైతు సోదరులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

మోదేపల్లి రోశయ్య,
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.



ముఖ్యముగా బిడ్డలకు
డేంగ్రే గారి బాలామృతము

1932 నుండి నెల్లూరులో ప్రసిద్ధిగాంచిన
డాక్టరు. యం. కె. కో[illegible] గారి దంత చికిత్సశాల.



పరిశుభ్రమైన దంతములవలన మనశరీరమునకు ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది
ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము.
దంతములు నమ్మకముగా గ్యారంటీగా కట్టబడును.

అడ్రసు:—డాక్టరు. యం. కె. కోరా.
(రామకృష్ణయ్యరు కాఫీహోటలు ఎదుట వుండు
ఆర్. సుబ్బయ్యనాయుడుగారి మిద్దెలో)
ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరు.

మోసపోకురు.
అనేకాంగ్లాయుర్వేద డాక్టరు లామోదించిన
వైద్యం పెంచల నారసింహాలని



[illegible] చర్మరంజని (రిజిష్టర్డు)

ఇయ్యది ఒక్కరోజులో కామర, తేలు, గజ్జి, ఎంగిలిపొడుము, [illegible], చెలిగుల్లలు, [illegible] పోగొట్టును. [illegible] 0-4-0.

చర్మరంజని ఆఫీసు (రిజిష్టర్డు)
ట్రంకురోడ్, నెల్లూరు.

ప॥ గో॥ జిల్లా చింతలపూడి తాలూకా జమీన్ రైతులు

—ప్రేక్షకుడు.

"ఇదివరకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదుల లాఠీలను గురి అయాం. ఇప్పుడు జమీందారీ లాఠీలను కానిక్యండి చూద్దాం" అన్నాడొక పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి గారపాటి గారు 11-2-38 తేదీని పంగిడి గూడెంలో జమీన్ రైతు సభకు పోతూను. "మీరు పంగిడి గూడెంలో మీటింగు జరిపి దెబ్బలు తినకుండా యింటికివస్తారా" అని ఓకాయన ప్రశ్నించినప్పుడు అసమాధానమైతే యువకుడు గారపాటిలో వుండే అనంతకార్యశూరత్వాన్ని వెల్లడిచేస్తోంది గాని ఆపెద్దమనిషి అన్నమాటల్లోవాడా అర్థం లేకపోలేదు.

"ఎవరురా ఈవూళ్లో మీటింగు పెట్టిన ఏనుగులచేత తొక్కిస్తా" అని బెదిరించాడు రైతుల్ని. "జమీందారీ రైతులంతా మీటింగు పెట్టుకుంటున్నారు. మాఎస్టేటులో శాంతికి భంగకరమైన అనేక అక్రమచర్యలుజరుగవచ్చును. పోలీసు సహాయం కావాలి" అని కలెక్టరుకి రిపోర్టుచేసి ముస్తుకు పోలీసు ఇనస్పెక్టర్లని తెప్పించాడు ప్రత్యేకం. సరే యిప్పుడధికారంలో వున్నది శాంతి మాటలకు కాంగ్రెసు మితవాదులు కనుక జమీందారు పితూరీ చేసినా చెల్లకపోయినా రైతుమీటింగులకి పార్టుపోండి రిపోర్టు తప్పదు కదా. అయినా వచ్చారు.

ఇదంతా 11-2-38 తేదీని పంగిడిగూడెం జమీందారు … సిన పటాటోపం. కాని యీజమీందారీ తాలూకుల దక్షిణాది … రైతు కుంకల్లోదంకు తెలుసుకొందా! ఆలోచాలు......

మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట అవుతుంది. పంగిడి గూడెంలో రోడ్డుమీద సుమారు 2000 మంది రైతులు ఒంటిమీద చొక్కాగుడ్డయినా లేకుండా చిక్కిచిక్కిన శరీరాలతో ఆఎండలో పడిగాపులుపడి వచ్చే ప్రతి కారును పరిశీలిస్తున్నారు. దూరాన్నుంచి చూసి ఇదంతా ఏమిటా అనుకున్న మేమెక్కిన కారుకూడా అక్కడఆగింది. మా బస్సులోంచేదిగాడు నిరాడంబరమూర్తి, నిరంతర రైతుసేవక శిరోమణి ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుఉద్యమానికి పట్టుకొమ్మ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ మూర్తి. రైతులంతా చుట్టుముట్టారు. కారు కదలడానికి వీలులేకపోయింది. ఒకనిని ప్రశ్నించాను "ఇదంతా ఏమిటి"ని. సంగతంతా చెప్పాడు. సరే మనంచూసిపోదాం యీమీటింగు అని కారుదిగి ఆ రైతుసమూహంలో కలిసిపోయాను.

తరువాత కొంతసేపటికి జిల్లా జమీన్ రైతు సంఘాధ్యక్షులు వెక్కలపు వీరయ్యగారు, గారపాటి సత్యనారాయణగారు, … వెంకటరత్నంగారు ఇంకాకొందరు యువకులతో చిన్న కారుదిగారు. కారు దిగడంతడవాయి "ఎప్పటు రైతులకిక ఏముందిరాబాబు" అని అందుకున్నాడు వెక్కలపు వీరయ్యగారు. రైతులంతా పాడటం మొదలెట్టారు. ఒక్క నిమిషకాలములో గారపాటి, వారితోవున్న యువకులు అందరూ రైతుల్ని నలుగురు నలుగురుచొప్పున పంక్తిగా నిలబెట్టేశారు. ఆయువకుల్లోవుండే అద్భుతమైన ఆర్గనైజింగుశక్తి నాకు ప్రత్యక్షమగపడింది. నిజంగా దేశీయ జమీందారీపద్ధతి కాదుకదా ఎన్నిదేశాలలోని సామ్రాజ్య పరిపాలనా విధానాలైనా వీళ్లు పోగొట్టాలిగాని యింకెవరివల్ల అనిపించింది. కొమ్మారెడ్డి ప్రభృతులు ముందు నడుస్తున్నారు. యువకులు రైతుగీతాలు చెబుతున్నారు. రైతులు ముక్తకంఠంతో పాడుతున్నారు. ఊరేగింపు సాగింది. ఎర్రజెండా దారిచూపుతోంది. "జమీందారీపద్ధతి నశించాలి" "రైతుసంఘాలకు జై" "కూలీసంఘాలకు జై" "ఎర్రజెండాకు జై" అని ఆరైతులు కూలీలు చేయిచేయికలుపుకొని గొంతెత్తి జయధ్వానాలు చేస్తుంటూ జమీందారు ధీరవంతుండునుంచి పోతూంటే మేడకిటికీలోంచి పులుకుపులుకుమని చూస్తున్న జమీందారుని, అనుచరుల్ని చూస్తే నాకేమిటో అనేక ఆలోచనలు పోయాయి.

ఊరేగింపుఅయింది. రైతులంతా ఒక మామిడి తోపులో చేరారు. రైతులంతా కూర్చున్నారు. గారపాటిగారితో వచ్చిన యువకబృందం రైతుగీతాలు కూలీగీతాలు అక్కడవున్నవారినందరిని పులకాంకితులుచేసేలాగ పాడారు. పాటలవగానే రైతులంతా ఒక్కసారిగా "రైతుసంఘాలకు జై" అని తోటలు మారుమ్రోగించారు. గారపాటి సత్యనారాయణగారు లేచారు. "ఈ గ్రామవాసి పెద్దలు అయిన మలసపల్లి వీరయ్య తాతగారిని ఈసభకు అధ్యక్షతవహించమని కోరుతున్నాను" అన్నారు. చప్పట్లు ఆచుట్టుపట్ల చెట్లమీదవున్న పక్షుల్ని ఎగరగొట్టాయి. తాత లేచాడు. ఆతని ముఖంచూస్తే ఆకెమిటో మచ్చ పేర్చూర్తుంది. ఆబింబంలో ఎన్నోభావాలు గర్భితమైనట్లు కనబడుతుంది. అన్నిటికి చెబుతామనుకుంటాడు. అతఃకాలంలో చెప్పలేక ఊరుకున్నారు. ఏమీఅనలేక చివరకి "మన కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి గారు ఇంకాయితరులు చాలా ముఖ్యవిషయాలు చెబుతారు మీరంతా శ్రద్ధగా వినాలి" అని కూర్చున్నాడు. "వీరయ్యతాతగారు నాకు వకాల్తానామా యిచ్చారు" అని మళ్లీ లేచాడు గారపాటి సత్యనారాయణగారు. ఉపన్యాసకుల్ని ఒకొక్కరినే ఆయన రైతులందరికి పరిచయంచెయ్యడం. ఉపన్యాసకుడు లేవగానే రైతులంతా కరతాళధ్వనులు చెయ్యడం. ఇదంతాచూస్తే ఈరోజున నా అదృష్టంకొద్దీ యిక్కడదిగాను కనక యిదిచూడటం తటస్థించింది గాని నాజన్మలో యీ పంగిడిగూడెంలో యిల్లాంటిదృశ్యం చూడగలుగుతానా అని గర్వించాను.

మొట్టమొదట వెక్కలపు వీరయ్యగారు మాట్లాడారు. వీరయ్యగారికి అయిదుపదులు దాటివుంటుంది వయస్సు కాని ఆరోజున ఆయన వృద్ధుడంటే పూరుకోరు. యీ జిల్లాలోని జమీందారీ మొఖాసాదారీ రైతుల ఉద్యమాలు ఆయన ఊపిరిపోస్తున్నట్లు చెబుతూంటే కందిపోయిన ఆ ముఖంకేసి చూచినప్పుడు ఆయనలోవుండే ఆవేశం బాధ అన్నీ ముద్రితమైనట్లు గోచరించింది. మొదట్లో ఆయన వాలకంచూసి కొంచం నిరుత్సాహపడ్డానుగాని ఉపన్యాసంవింటే రక్తం వుడుకెత్తని వాడుండడనుకున్నాను. తరువాత చింతలపూడి తాలూకా రైతుసేవకుడు చిలుకూరి వెంకటప్పారెడ్డిగారు మాట్లాడారు. వీరి ఉపన్యాసం ముక్తసరిగా మూడుముక్కల్లో ముగించేశారు.

తరువాతలేచాడు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షుడు సత్యనారాయణమూర్తిగారు. ఆయన ఉపన్యాసాలు చాలావిన్నానుగాని అంత చక్కగా మాట్లాడినదిమాత్రం వినలేదు. మాటలోనే యంత్రం ప్రారంభమై మద్రాసుమంత్రుల రైతు ఉద్ధారణ వివరం … చట్టంగా మారి చివరకి ఎల్లా తయారైందో (ప్రస్తుతపు రెవెన్యూబిల్లు) ఇతివృత్తాలు సహేతుకంగా విపులీకరించాడు. ఎస్టేటు ల్యాండుయాక్టు ఎత్తుకున్నాడు. అందులోనుంచి రైతులకి కావలసినమార్పులు జమీందారీవిచారణ కమిటీ నాటకంలో మిర్జాపూరంవారి నటనా పటిమ చక్కగా విప్పిచెప్పారు. అక్కడలో రైతులకు కావలసినమార్పులు, ఎస్టేట్లలోని దురంతాలు అంతరించాలంటే రైతులేమిచెయ్యాలో కార్యక్రమమంతా బోధచేశారు. రైతులకు కావలసిన స్వాతంత్ర్యం ఎటువంటిదో స్పష్టీకరించారు. సంక్షేపం చదివినా బోధపడని రైతుసమస్యలు, రాజకీయాలు అయన యిట్టే అర్థమయ్యేలాగ చెప్పేశాడు.

తరువాత గారపాటి సత్యనారాయణగారు జమీందారీ రైతులమధ్య పనిచేస్తున్నందుకు తమ మీద జమీందారులు కలెక్టర్లకిచ్చే పితూరీ … ప్రారంభించి తామువిూస్తూన్న జమీన్ రైతుల కష్టాలుకల్పించి … రైతుఉద్యమ చరిత్రంతా చక్కగా చెప్పాడు. రైతుసంఘాల ఆవశ్యకత ఉద్బోధించారు.

సమావేశం పూర్తిఅయింది. సందేహాలున్నవారు విడివిడిగావచ్చి అడగవచ్చును అని కొమ్మారెడ్డి గారన్నారు. రైతులంతా వారిచుట్టూ మూగేశారు. ఒకముసలివచ్చి అయ్యా ఈ వూళ్లో చచ్చిపోయినవారిని దహనం చేసుకోడానికికూడా మాకు స్మశానంలేదండి. వున్నస్మశానంలో దహనంచేస్తే జమీందారుగారికి 5-0-0 పన్ను ఇచ్చుకోవాలంటే దీనికి మాకు ఏమీవుపాయం చెప్పరూ! అన్నాడు. అదివింటే చాలునుకొంటాను యోచనాశక్తి గలవారికి, పంగిడిగూడెంలో రైతులఅవస్థలు తెలుసుకోడానికి. మావూరికి దయచేయాలంటే మావూరికి దయచేయాలని వారినందరిని పొరుగూరునుండి వచ్చిన రైతులంతా చెయ్యిపట్టుకున్నారు. యింతలో మేం పోవలసిన వూరుకుపోయే బస్సువచ్చింది. ఎదురెక్కి బస్సులో పడ్డాను.

అదంతా చూసినప్పటినుండి రైతుఉద్యమాల్లో ఆంధ్రదేశం ఏవిధంగా దీపాలకు [illegible]! అనే ప్రశ్న నాకు మాటిమాటికి ఎదురౌతోంది!

బ్రిటిషు మంత్రిమాట మనకు లెక్కలేదు.

కామన్సుసభలో గలాచర్ గారు ఫెడరల్ ప్రభుత్వవిధానమున హెచ్చుఅధికారముల కొఱకు గుటకై ఇండియాచట్టమును సవరించెదరా అని ప్రశ్నింపగా బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రిగారు సవరింపబడదని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. గల్లాచర్ గారికి బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రి యొసంగిన జవాబుతో మనకు నిమిత్తములేదు. మనము ఇండియాచట్టమును సవరించవలెనని పోరాడుటలేదు. ఇప్పటి రాజ్యాంగచట్టమునకు బదులుగా భారతప్రజలచే నిర్మింపబడు ప్రభుత్వవిధానము కావలెనని మన కోరిక. ఈకోరిక నెరవేరినపుడే భారత బ్రిటను దేశములకు శాశ్వతశాంతి యొనగూడగలదు.

—సుభాసు చంద్రబోసు

నెల్లూరులో ధాన్యపుధరలు

నెల్లూరు పట్టణంలో 14-2-38 తేది సోమవారం … అమ్మబడుచుండిన ముఖ్యమైన ఆహారపదార్థముల ధరలు తెలుపబడినవి.

ఆహార పదార్థము పేర్లు	కొల్త లేక తూకం	ఖరీదు రు.అ.పై
(1) మొలుగొలుకులు వడ్లు (పాతవి) మొదటిరకం	166 సొల్ల లేక 98 శేర్లుగల బస్తా 1 కి	6-7-6
,, రెండవరకం	,,	
(2) మొలుగొలుకులు వడ్లు (క్రొత్తవి) మొదటిరకం	,,	4-14-0
,, రెండవరకం	,,	
(3) మొలుగొలుకులు బియ్యం మొదటిరకం	346 సొల్ల లేక 105 శేర్లుగల బస్తా 1 కి	14-11-0
,, రెండవరకం	,,	
(4) జొన్నలు	1120 శేర్లగు పుట్టి 1 కి లేక	65-0-0
(5) రాగులు	,,	84-0-0



అజీర్ణం, అరుచి, వాంతులు, శూల, జ్వరం, కలతిరుగుట, నోట నీరూరుట, పైత్యవికారముల తక్షణం నిలుపును, వైద్యులచే పొగడ్త గాంచిన రుచిగామందును. వెల రు 0-4-0.

జీరక్ భార్ ఆఫీసు, తిరుపతి.

అన్ని మందులషాపులలో దొరకును.



పక్షవాతానికి అమోఘమైనమందు.

ఈమందు 100 సంIIలుగా మా పెద్దలనాటి నుండి గుణాన్ని పొందిన—

ఎంతతీవ్రమైన పక్షవాతంలోనైనా అత్యద్భుతంగా గుణమిచ్చును—

మా అనుభవంలో 100 కి 90 కేసులు గుణమిచ్చినవి—

మిగతవివరాలు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలవల్ల—

వారం మందు రు 5.

—బొమ్మా కేశవులు.

పక్షవాత స్పెషలిస్టు,



—?

వీూ కేం కావాలి —

ప్రాచీనాధునిక నృత్యాలా?
ఉద్వేగబంధురమైన నాటకమా?
మనోహర సంగీతమా?
ఆవేశపూరిత అభినయమా?
దేశాభిమానబంధుర సందేశమా?
నూతనసంస్కార పరాయణతా?

అన్నీ ఈ చిత్రంలో వున్నవి.

18 సంవత్సరాల నుంచీ ప్రజలూ, ప్రభుత్వమూ కోరుతూవున్న, మద్రాసు ప్రభుత్వముచే బూనిన మద్యపాన నిషేధానికి కంకణం కట్టినది మా గృహలక్ష్మి:

నవ్య కల్పనతో నూతన వైఖరితో ఈ చిత్రము తయారు చేయబడినది. కన్నాంబ, కాంచనమాల, రామానుజాచారి, చిత్తూరు నాగయ్య, గౌరీపతి సుబ్బారావు మొదలయిన నటీనట వర్గము పాల్గొన్న మహత్తర చిత్రము.

మార్చి నెల ప్రారంభములో ఆంధ్రదేశమందలి అన్ని ముఖ్యనగరములలో విడుదల.

విడుదల వివరాలకు ఎదురు చూడండి.

డైరక్టరు:
హెచ్. యం. రెడ్డి.

For Details:

Rohini Pictures

43, Acharappan Street,
MADRAS.

టాకీ వార్తలు.

భారతం వ్రాసిన కవిబ్రహ్మ నెల్లూరువాడు. భావ కవనంలో ప్రథమ దెబ్బ (ద్వితీయపంక్తిలో) నెల్లూరు కవికోకిలది. సాహిత్యలోకంలో ప్రథమ తాంబూలం మా దొరసామిది. ఇక టాకీ డైరెక్టర్లలోకూడ అగ్రాసనం వై. వి. రావుది. (యరగుడిపాటి వరదరావు) భళి!! సింహపురి మాతా! ధన్యురాలవమ్మా నీవు!

మా వై. వి. రావుగారు డైరెక్టరుగావుండి పొనబట్టిన తమిళ్ చింతామణిఫిలిం దక్షిణహిందూస్థానంలో అగ్రస్థానం అలంకరించింది. ఈఫిలిం మద్రాసులో 50 వారాలుగా ఢంకా బజాయిస్తున్నది. ఇన్నివారాలు రన్ చేసిన ఫిలిం తెలుగులో గాని, అరవంలోగాని మరొక్కటిలేదు. వై. వి. రావుపేరు మద్రాసు మొదలు కన్యాకుమారిదాకా మారుమోగిపోతున్నది. ఈ అరవఫిలిమ్ గుణగ్రహణ పారీణులగు మన తెలుగువారికికూడ చవిచూపడానికి నెల్లూరుకువచ్చింది. అరవ రసాన్ని (చారును) రుచి పాకమెరింగి ఆదరించిన సింహపురీయులు ఈ రసాన్నిమాత్రం గ్రహిస్తారా చవిదూరంటే?

* * *

మా కుబేరాఫిలిమ్స్‌వారు మార్కండేయ పురాణం షూటింగుకు భూనమల్లిహైరోడ్డుచేరారు. చిత్రపువారి సారథ్యాన కథాక్రమం చెట్టి దనిన అని ప్రారంభించబోతున్నారు.

* * *

లక్ష్మీ సినిటోన్‌వారు స్థానంవారి నారద గర్భస్థ రాధాకృష్ణ ఫిలిం షూటింగు స్థల నిర్ణయానికి బొంబాయినగర స్టుడియోల పరికిస్తున్నారు. శహా రెబ్బుండో ప్రయాణ సమర సన్నాహం.

రాధా హం- నందకీలాల్ ఫిలిముల డైరెక్టు చేసినవారే దీన్నికూడ నడుపుతారట.

* * *

ఇక శ్రీరామాఫిలింవారి దమయంతి రెండో స్వయంవరపు దస్త్రాలు ఆంధ్రదేశంలో ఒక మాసంగా దోసిళ్లకొలది జల్లుతున్నారే!

కవి- దర్శకుడు- కురకపారసి మేసిన సీతా కళ్యాణ నాటకకర్త దువ్వూరు కోలం-

కథ- బళ్లారి మొదలు బర్మాంతరాలదాకా "నాథహామక్రియా నవ్యవైఖరిక్షామ" అని సందు గొందుల్లోకూడా పొగడబడ్డదే!

తారాగణమా? లక్షలకే దినాలు మొదలు దినదినమూ మనకళ్లల్లో తాండవమాడే అనాటి గ్రాండ్ మదర్ శ్రీరంజని- ద్వాపర యుగం మొదలు రాధాకృష్ణాది నాటకాల్లో పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించిన ఓల్డు గ్రాండ్ ఫాదర్ మాధవపెద్ది-

ఇక ప్రోప్రయిటర్లా? ధన ధాన్య యశో విరాజమాన రాజపురికి చెందినవారు-

"శ్రీకర్షుండు కృతిప్రణేత
నటులా శ్రేష్ఠాత్ములాకారలెం
తో కామ్యంబగు నైషదాధిపు క
థోద్యద్రీతి నంసేవ్యము"

ఇకలోటు కలకాకెక్కడ?

డైరెక్టరు భావాన్ని పట్టి చూస్తే ఆ అంతరార్థం ... బాహుక పాత్రలోను ఆ కొద్ది మ్యూజిక్ కూడా లాగిస్తే బాగుండేదేమో!

అయినా నే 26 వ తారీకు చూడబోతున్నాను గా నాకెందుకీ అధికప్రసంగం!